

Iznajla ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—, za in-

stano Dm 40.—, neobvezno.

Oglas po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5/1.
Telefon št. 2672 in 2604, pomoči tudi
št. 2634.

Rekopis se ne vrašča.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišče: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Ispravniki oddelki: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 2498Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 15 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštnem čeku: zavarov.: Ljub-
ljana št. 11.845 — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 16. novembra.

Neposredno pred obnovo razgovorov z Vatikanom o konkordatu se je pojavil zaradi vprašanja zavoda sv. Jeronima v Rimu značilen konflikt s Sv. Stolico, konflikt, ki s polno svetlobo označuje mišljenje rimske kurije o naši državi in ne more ostati brez posledic glede zopetne obnovitve pogajanj za konkordat.

Se nam je v spominu našli akt Sv. Stolice, s katerim se je polastila zavoda sv. Jeronima. Žal, da jo je pri tem podpiralo tudi stališče nekaterih jugoslovenskih škofov, deloma pa tudi nesposobnost gotovih beograjskih krogov. Končno je prišlo do tega, da je naša vlada umaknila skoro celo naše pravno stališče glede zavoda sv. Jeronima. Omejila se je na zahtevo, da bo rektor naš državljani in oseba, proti kateri naša država nima tehtnih pomislekov.

Ako se spominjamo, kako so se rektorji zavoda sv. Jeronima postavljali pod Avstro-ogrske, bo pač moral vsakdo priznati, da je šla naša vlada daleko pod minimum. Rektorja je pod tedanjim režimom postavljali v resnici madžarski ministrski predsednik. Protestant grof Tisza ga je določil; njegov predlog je avstro-ogrski poslanik sporočil Vatikanu, ki ga je brez obotavljanja sprejel. Tisza je hrvatskemu banu telegrafsko naročil, da morajo hrvatski škofi tudi s svoje strani priporočiti njegovega kandidata, kar se je seveda tudi promptno zgodilo.

Z umerjenim predlogom g. Marinkovića je soglašala celo Congregatio pro negotiis. A Sveti oče, čeprav je bila naša država že obveščena o sprejemu tega predloga, razveljavil sklep same kongregacije. Mussolinijev prijatelj si dovoljuje za našo državo postopati precej slično kakor Mussolini sam, o katerem papež trdi, da se je nanj osredotočila posebna milost božja.

Postopanje rimske kurije je vzbudilo v jugoslovenskih krogih mnogo ogorčenja. Za nas pa taka mentalnost vodilne gospode italijanske cerkvene diplomacije ni nikako iznenadenje. Oni trizijo in zamikujejo naš narod in to brez razlike njegov pravoslavni in katoliški del. Kar se tega poslednjega tiče, se mora dodati, da tudi jugoslovanski episkopat nima v Rimu pravega vpliva in ugleda in zlasti ne more ničesar doseči, ako gre za naše državne koristi.

Vsega tega smo v največji meri krivi sami. Na eni strani si ni znala država vzbuditi respekta, katoliški škofje pa, ki so v Rimu bili samo ponižni slugi, so si s tem sami izpodkopali svoj ugled. Se nam je v spominu l. 1925, ko so v Rimu zbrani škofje Jugoslavije slavili tisočletnico Hrvatske in so si pod vodstvom g. Jegliča stoječi romarji privoščili še posebno separatistično demonstracijo. Se nam je v spominu eks-traktura naših škofov v vprašanju zavoda sv. Jeronima. Zdaj ne pomagata ne stokanje ne zvonjenje po toči. Se nam je v spominu nastop istih škofov ob konkordatnih pogajanjih l. 1925, in stališče njihov, da interesov jugoslovenskih katolikov glede obrednega jezika ne sme braniti njihova lastna država. Kopalji so grob ugledu svoje države, a zakopali so tudi svoj lastni ugled in doživljajo sedaj, da jih g. Pellegrinetti nadzira kakor neposlušne fantiče.

Jugoslovenski katoliški škofje so bili mnenja, da bodo več veljali, ako se postavljajo nad svojo domovino in izven nje, da bodo v Rimu kaj pridobili, ako bodo predstavljali položaj katoličanov v Jugoslaviji kot slab in tako obrekovali svojo državo. Pri fanatičnih italijanskih škofih zavezničkov proti namišljenim sovražnikom v domovini. Ali jih bo najnovejši ledeni tuš iz Rima izučil?

Dolžnost naše vlade pa je, da dosledno varuje ugled naše države. Jugoslaviji prav nič ni treba, da klečeplazi pred Vatikanom in italijansko oblastjo njegove okolice. Naša država je nastala proti njihovi volji in se lepo razvijala na njihovo veliko žalost in razočaranje. In tako pojde tudi naprej brez ponižujočih dogovorov in konkordatov.

Pred obnovo pogajanj
z Vatikanom

Beograd, 16. novembra, p. Nocoj je odpotoval v Rim naš poslanik pri Vatikanu g. Jovo Simić. Beograjski listi naglašajo, da je njegov povrtek v Rim v zvezi z obnovo pogajanj za sklenitev konkordata.

Deficit državnega
proračuna

Beograd, 16. novembra, p. Za jutri do polne je sklicana seja ministrskega sveta, ki bo posvečena izključno le razpravi o proračunu. Proračun je razdeljen na dva dela. Prvi del obsega administrativne, drugi del pa ekonomske izdatke in dohodke nanašajoče se na državna podjetja in druge gospodarske institucije. Kakor je izjavil finančni minister vašemu dopisniku, bo državni proračun že v osnutku izkazoval značen deficit, ker državni dohodki po praktičnih izkušnjah zadnjih mesecev z daleka zaostajajo za dohodki.

Priprave za balkanski Locarno

Dr. Marinkovićeve izjave o pogajanjih z Bolgarijo in Grčijo. — Sofijska vlada vidi v pariškem paktu garancijo za balkanski mir. — Grški komentariji

Pariz, 16. novembra d. Jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković je pred odhodom iz Pariza izjavil uredniku »Petit Journala«, da namerava skleniti pogodbe tudi z ostalimi balkanskimi državami, ki naj bodo sestavljene v duhu Društva narodov. Tem pogodbam bi se lahko vsakdo priključil, vendar pa Jugoslavija ne bo sklepala nikakih zvez, razen defenzivnih.

Beograd, 16. novembra p. Dr. Marinković je na vprašanje novinarjev, kaj je z balkanskim Locarnom, naglasil, da se o tem v Parizu ni govorilo in da je to vprašanje, o katerem se bo šele razpravljalo. Balkanski Locarno ni tako nujna stvar, ker na Balkanu niso enake razmere, pod katerimi je prišlo do Locarna.

Na vprašanje, ali je balkanski Locarno v zvezi s pogajanjimi z Grčijo, kakor se zatrjuje v nekaterih krogih, je dr. Marinković izjavil, da so pogajanja z Grčijo povsem drugega značaja. Gre predvsem za ureditev solunskega vprašanja in je na vrsti še mnogo drugih zadev, ki jih bo treba prej razčistiti.

Ko so novinarji opozorili zunanega ministra na pisavo italijanskega tiska v zvezi s sklenitvijo francosko-jugoslovenskega pakta in naglasili, da se zrcali iz te pisave bojazen Italije, je dr. Marinković izjavil: Ne verjamem, da obstoja v Italiji zaradi našega pakta s Francijo kakšna bojazen. Če pišejo italijanski listi v tem smislu, je to popolnoma neupravičeno. Naša politika ni agresivna in zato naša pogodba ne more vznemirjati nikogar, ki vodi tojalo mirno politiko. Nimamo razloga, da sumimo o lojalnosti italijanske vlade.

Na vprašanje novinarjev glede odnosov z Bolgarijo, je dr. Marinković naglasil, da v odnosih z Bolgarijo ni zabeležiti nikakih novih dogodkov. Po-
zaj je ostal do njegovega odhoda v Pariz popolnoma nespremenjen.

Povratak dr. Marinkovića v Beograd

Svečan sprejem na beograjskem kolodvoru. — Čestitke francoskega, češkoslovaškega in poljskega poslanika. — Dr. Marinković v avdijenci pri kralju

Beograd, 16. novembra, p. Danes ob 12.45 je došel semkaj z orient ekspresom zunanji minister dr. Marinković. Na kolodvoru mu je bil prirejen svečan sprejem. Poleg številnega občinstva in novinarjev ga je pričakoval francoski poslanik g. Dard v vsem osebnem poslatištvu, poljski poslanik g. Okeski, češkoslovaški poslanik g. Šeba, ministri Mijović, dr. Spaho in Šumenković ter celokupno osebje zunanje ministrstva.

Več novinarjev se mu je peljalo že naproti. Dr. Marinković jih je sprejel v salonskem vozu in jim izjavil glede podpisa prijateljskega pakta s Francijo: Mislim, da sem izvršil dober posel, ne le za obe državi, marveč za evropsko celokupnost. To, kar smo izvršili v Parizu, je splošne koristi in ustvarja čvrsto situacijo. Obširno bom o tem poročal v Narodni skupščini ob priliki odgovora na interpelacijo opozicije, ki je bila odgojena zaradi mojega potovanja v Pariz. Sedaj ni nobenega razloga več, da bi to interpelacijo še nadalje odlagali.

Na beograjskem kolodvoru je doktor Marinković novinarjem ponovno izjavil: Lahko vam izjavim, da smo izvr-

šili v Parizu veliko in dobro delo, dobro za obe državi in delo, ki bo dobro vplivalo tudi na odnose do drugih držav. Obširneje bom o tem poročal v Narodni skupščini.

Med tem je pristopil francoski poslanik g. Dard in v izbranih besedah pozdravil zunanje ministra naglašajoč, da se tudi on pridružuje splošni radosti in da v polni meri deli čustva, ki navdajajo vso jugoslovansko javnost ob podpisu prijateljskega pakta. Zunanjemu ministru sta nato čestitala v imenu svojih vlad tudi poljski poslanik g. Okeski in češkoslovaški poslanik g. Šeba.

Dr. Marinković se je nato pozdravil z osebje svojega ministrstva, nakar je ostal v daljšem razgovoru z demokratskimi ministri, ki so ga obvestili o vseh važnejših dogodkih, ki so se odigrali v času njegove odsotnosti. Popoldne je posetil dr. Marinković Davidovića, ki mu je obenem čestital k njegovim slavi ter ostal pri njem na daljši konferenci. Od 5. do 7. je bil zunanji minister v avdijenci na dvoru, kjer je kralju poročal o podpisu. Z dvora je odšel v ministrsko-predsedstvo, kjer ga je pričakoval g. Vukičević.

Šli v Parizu veliko in dobro delo, dobro za obe državi in delo, ki bo dobro vplivalo tudi na odnose do drugih držav. Obširneje bom o tem poročal v Narodni skupščini.

Med tem je pristopil francoski poslanik g. Dard in v izbranih besedah pozdravil zunanje ministra naglašajoč, da se tudi on pridružuje splošni radosti in da v polni meri deli čustva, ki navdajajo vso jugoslovansko javnost ob podpisu prijateljskega pakta. Zunanjemu ministru sta nato čestitala v imenu svojih vlad tudi poljski poslanik g. Okeski in češkoslovaški poslanik g. Šeba.

Dr. Marinković se je nato pozdravil z osebje svojega ministrstva, nakar je ostal v daljšem razgovoru z demokratskimi ministri, ki so ga obvestili o vseh važnejših dogodkih, ki so se odigrali v času njegove odsotnosti. Popoldne je posetil dr. Marinković Davidovića, ki mu je obenem čestital k njegovim slavi ter ostal pri njem na daljši konferenci. Od 5. do 7. je bil zunanji minister v avdijenci na dvoru, kjer je kralju poročal o podpisu. Z dvora je odšel v ministrsko-predsedstvo, kjer ga je pričakoval g. Vukičević.

Briand o pariškem paktu

Pogodba je sklenjena v duhu Društva narodov ter se ji more pridružiti vsaka država, ki stremi po miru

Pariz, 16. novembra. Briand je predaval večeraj zborniško komisijo za zunanje zadeve, o čemer je bil izdan nato uradni komuniké:

Komisija za zunanje zadeve je imela pod predsedstvom predsednika Paul Boncourja sejo in je sprejela poročilo zunanje ministra Brianda. Pri otvoritvi se je izrazil predsednik željo, naj bi zunanji minister komisijo že na tej seji podučil o bistvenih določbah francosko - jugoslovenske pogodbe. Zunanji minister je tej želji čim najboljše ugodil. Sporočil je najprej pogoje, pod katerimi se je o pogodbi razpravljalo in pod katerimi je bila podpisana. Izjavil je dalje, da spada ta diplomatska lista med one konvencije, ki so bile sklenjene v okviru in duhu Društva narodov in ki naj bi s posebnimi dogovori, ki bi jih bilo čim bolj pomnožiti, točno določile splošne obveznosti, ki jih določa pakt Društva narodov. Kakor vse take konvencije, je tudi francosko-jugoslovenska pogodba odprta za nadaljnje podpise. Briand je pri tem posebno naglasil, da je Francija v resnici želela, da bi se bili že sedaj tudi drugi narodi udeležiti. Francija upa še danes, da se bo to pozneje uresničilo. Francija je s to pogodbo začela. Briand je izrazil željo, da bi pogodba v onem delu Evrope, za katerega velja, ustvarila razmere, ki naj bi bile slične onim, ki jih je ustvarila v drugih delih locarnske pogodbe. Na razna vprašanja o dalekosežnosti in posledicah pogodbe je zunanji minister za-

gotovil, da je kak nespornost o značaju pogodbe nemogoče, da ni naperjena proti nobeni tretji državi in da nima drugega namena kot utrditi mirovno pogodbo o smericah, ki jih je tudi zadnje zasedanje Društva narodov predlagalo vladam.

Pariz, 16. novembra, h. Na današnji seji zunanje odbora v senatu je govoril zunanji minister Briand obširno o glavnih vprašanjih mednarodne politike, posebno pa o francosko - jugoslovenskem paktu. Odnosaji med Francijo in Italijo ter Francijo in Rusijo temelje na odkritostni politiki, ki jo zasleduje Francija in na temelju posameznih, oziroma regionalnih pogodb, ki jih je pripravilo Društvo narodov. Briand je naglasil, da je Francija vsak čas pripravljena skleniti take pogodbe z vsemi vladami, ki so za to pripravljene, in ki bi mogle dvigniti število in solidarnost onih, ki žele v Evropi mir na pravični podlagi.

Pred odločitvijo o usodi
ljublanske univerze

Beograd, 16. novembra, p. Vašemu dopisniku je izjavil danes prosvetni minister dr. Kumanudi, da vprašanje ukinitve tehnične in medicinske fakultete v Ljubljani še ni definitivno rešeno, da pa bo padla odločitev najkasneje do 20. t. m.

Italija se ne more pomiriti

Situacija na Balkanu tvori ospredje fašističnih interesov. — Fašisti so iznenadeni vsled oprostilne razsodbe Maniolesca. — Pariški pakt še vedno povod novih napadov na Francijo in Jugoslavijo

Rim, 16. novembra, h. Razpravo proti Maniolescu v Bukarešti označuje časopisje kratkotalo kot razpravo proti Bratianu. Z oprostilno sodbo v bucareštanski razpravi je po naziranju fašističnega tiska izigral Bratianu zadnjo karto proti bivšemu prestolonasledniku in svojim političnim nasprotnikom ter postavil situacijo na glavo. Iz tožitelja je postal obtoženec in iz zmagovalca premaganec. Jasno je, da je Bratianu doživel pri tem težak moralni poraz, ki ga »Corriere della Sera« postavlja v gotovi meri za protitež k nedavno podpisani prijateljski pogodbi med Jugoslavijo in Francijo. Reči je treba, pravi list, da je en člen v verigi premetene in vratolomne politike Quai d'Or-

saya v glavnih mestih balkanskih in podunavskih držav, če ne raztrgan, pa vsaj omajen. Italija želi tesno sodelovanje z Rumunijo, vendar pa je Bratianu raztrgal lepe vezi, ki jih je njegov predhodnik sprejel z Italijo.

Francosko - jugoslovensko pogodbo smatra fašistično časopisje za omalo-važevanje Italije ne samo v vzhodnem Sredozemskem morju, temveč tudi na Jadranu in Balkanu ter očita Franciji, da nima v tistih krajih nikakega direktnega interesa. »Popolo d'Italia« piše, da je bila Srbija za napadalni imperijalistični militarizem v Beogradu pred vojno v Celovcu, Trstu, Skadru in Solunu »podžgana« od Rusije, sedaj pa je našla svojo zaščitnico v Franciji.

Protijugoslovenske demonstracije
v Rimu

Rimsko dijaštvo je organiziralo demonstracijo proti podpisu našega pakta s Francijo

Rim, 16. novembra, l. Okoli pol dneva se je pred univerzo zbrala večja skupina dijaštva, ki je začela vzklikati proti Franciji in Jugoslaviji. Dijaštvo je hotelo organizirati pred jugoslovenskim poslatištvom demonstracije v odgovor na francosko-jugoslovenski pakt in na protitalijanske demonstracije, ki so se vršile te dni po raznih mestih Jugoslavije. Dijaki so formirali povorko in krenili v smeri proti jugoslovenskemu

poslatištvu, ki pa ga je policija v zadnjih dneh strogo zastražila. Prepevali so fašistično himno in vzklikali proti Jugoslaviji in Franciji. Orožniki so demonstrantom zastavili pot ter jih niso pustili pred poslatištvom in so tako preprečili hujše incidente. Po kratkem obotavljanju so se demonstrantje slednjič umaknili in porazgubili, vzklikajoč Italiji in fašizmu.

Madžarska na krivih potih

Pravilna sodba madžarskih socializmov o pariški pogodbi. — Madžarska zunanja politika je usmerjena proti interesom Madžarske

Budimpešta, 16. novembra, d. Socialistično glasilo »Nepszavac« piše o jugoslovenskem paktu s Francijo:

»Francosko - jugoslovenska pogodba je škakala že nad leto dni na podpis in bi bila najbrže ostala še nepodpisana, ako bi izvalna gesta fašistične zunanje politike ne pospešila tega akta. Briand se ni rad odločil za ta podpis, ker ni hotel postriti še itak napetih odnosov z Italijo. Manevri italijanskih ladij v Tangerju so pospešili podpis pogodbe. Če se hoče Mussolini protiviti francoski politiki v Maroku, se bo Francija po podpisu tega pakta postavila proti fašistični imperijalistični politiki na Balkanu.

Tudi Jugoslavija ni lahko podpisala te pogodbe. Znano je, da je hotel dr. Nintić odbrzati dobre odnose s Parizom in z Rimom. Njegovi dobri nameni so se v Rimu izjalovili, ker Mussolini ni hotel z Jugoslavijo sodelovanja. Hotel je in hoče tudi danes povečanje svojega vpliva na Balkanu. Ko je videl, da jugoslovenski zunanji minister ne more pristati na to, je Mussolini postavil Albanijo s famoznim tiranskim paktom pod protektorat Italije ter si tako zagotovil operativno bazo za vojno proti Jugoslaviji. Tako je Nintić uvidel, da z Italijo mirnim potom ni mogoče doseči ničesar, in da je treba voliti med italijanskim vplivom in po-

polnim orientiranjem za Francijo. Ker ni mogel izvesti niti prvega niti drugega, je podal ostavko in prepustil težko delo svojim naslednikom. Tudi Nintićev naslednik so morali uvideti, da vsled fašistične agresivnosti ne preostaja drugega kot orientacija za Francijo. Tako je prišlo do pakta, katerega podpisu ni priganjala niti Jugoslavija niti Francija, temveč je bil podpisan šele po izizvanju tretjega.

Madžarska živi v neposrednem sosedstvu z Jugoslavijo in dejstvo je, da se z njo edino izmed nasledstvenih držav popolnoma razume. Za Madžarsko pa je zelo važno tudi nasprotje med Jugoslavijo in Italijo. Očelna madžarska zunanja politika je danes vezana z italijansko. Ta vez pa je pogrešana, ker je danes Francija najmočnejša vojna sila v Evropi, ki se ravno tako ne ujema z Italijo kot Jugoslavija. Francija in Jugoslavija sta sklenili sedaj zvezo, kar mora madžarska zunanja politika bolj upoštevati kot dosedaj. Jugoslavija ni morda močna sila, toda ona meji na Madžarsko. Fašizem smatra Francijo in Jugoslavijo za svoja neprijatelja. Iz tega sledi, da so prijatelji Italije sovražniki Francije in Jugoslavije. Madžarska diplomacija sedaj molči; morala pa bi nekaj reči in se brigati za interese Madžarske.

Makedonska debata v spodnji
zbornici

Angleška vlada ugotavlja pripravljenost sodelovanja Sofije z Beogradom, za preprečitev teroristične akcije makedonstvujuščih na jugoslovenskem ozemlju

London, 16. novembra, s. V spodnji zbornici je vprašal Buxton, ali bo vlada spričo nemirov v Makedoniji in ogražanja nemirnih odnosov med Bolgarijo in Jugoslavijo, uporabila pravice, ki ji gredo po čl. 11 paragrafa 2. statuta Društva narodov, zaradi ureditve teh vprašanj pred Svetom Društva narodov.

Tajnik za zunanje zadeve Locker Lampson je bil zanihan in dostavil, da mu ni znano, da bi bili mirni odnosaji med Jugoslavijo in Bolgarijo ograženi. Vseh težav, ki so morebiti nastale v zadnjem času, med tema dvema drža-

vama ni pripisovati nemirnim razmeram kakoga dela na jugoslovenskem ozemlju, temveč umoru jugoslovenskega generala po bolgarskih teroristih. Tajnik je izrazil upanje, da bodo te težave odstranjene, ker je bolgarska vlada pripravljena sodelovati z jugoslovensko, da prepreči take pohode teroristov. Te akcije so pred kratkim obnovile bolgarske revolucionarne organizacije, da bi preprečile zblizanje med Jugoslavijo in Bolgarijo. Pod temi okolnostmi zaenkrat ni vzroka, da bi se Anglija poslužila pravic, ki jih ima po statutih Društva narodov.

Bojna napoved Bratlanovi vladi

Narodna kmečka stranka je izdala napovedani manifest, v katerem napoveduje liberalnemu režimu boj do končne zmage

Bukarešta, 16. novembra, s. V manifestu, ki ga danes objavlja narodna kmečka stranka, je napovedana seja izvrševalnega odbora stranke dne 20. t. m. Manifest vsebuje ostro bojno napoved liberalni vladi, ki jo obtožuje javne diktature in naglašja, da je prišla do oblasti le z volilnimi sleparijami in terorjem oblasti in da uporablja celokupno politično in gospodarsko življenje Rumunije. Življenje rumunskega državljanja je pod Bratianovim režimom mučeništvu. Dejstvo, da je vlada prepovedala strankin zbor v Kološvaru, pomeni veliko slabost. To zborovanje je bilo le odgovor na sebojstvo na vsak način vršilo. Narodna kmečka stranka se bo z vsemi sredstvi borila proti vladi do končne zmage. Manifest poziva prebivalstvo naj podpira stranko in se bojuje za demokracijo. Narodni kmetje bodo jutri v parlamentu interpelirali vlado zaradi prepovedi kolos-

varskega zborovanja ter nekaterih vprašanj, ki so ostala v razpravi proti Maniolescu odprta.

Ministri svet je imel večeraj v Bratianovem stanovanju izredno sejo, ki se je je udeležil tudi policijski prefekt v Bukarešti. Na tej seji se je razpravljalo o ukrepih, ki jih je storiti zaradi preprečenja morebitnih manifestacij in nemirov. Zvečer se vrši zopet seja min. sveta, na kateri se bo govorilo o stališču vlade napram novi parlamentari akciji narodne kmečke stranke. Stranka namerava že jutri na seji zbornice temeljito proučiti vsa vprašanja, ki se nanašajo na vlado. V soglasju s sklepom današnje min. sveta je izjavil minister Duca v imenu vlade, da narodni kmečki stranki ne bo dovoljeno nikako zborovanje, dokler ne spremeni svojega stališča v vprašanju prestolonasledstva.

Prvi uspehi kmečko-demokratske koalicije

Izenačenje davkov zopet v ospredju. — Pospešeno delo na zakonih. — Pred novo akcijo g. Davidoviča. — Konec zavlačevanja županske volitve v Ljubljani

Beograd, 16. novembra.

Sklinitve kmečko-demokratske koalicije SDS in HSS je kljub preludijem vendarle izonadila ves Beograd. Zdal se vidi vsa javnost, kako globoko mora biti razočaranje prečanskih krogov nad upravo nezmožnostjo centrale in krivico v gospodarskih vprašanjih, da se je mogla premostiti preteklost. Obče se priznava, da je s tem danes ustvarjena nova situacija, kakor je ni bilo od leta 1918. In da je treba postopati naglo, da se strahovit prepad, ki je zavezal med prečani in Srbijanci in dobil svoj izraz v novi koaliciji, še pravočasno zasuje.

Vlada dobiva od vseh strani opomine, naj hiti, kajti ves narod preko Dunaja in Arne daje novi koaliciji in stvari prav. Ali ne začnete z izenačenjem davkov in drugimi upravnimi reformami, mihiče ne zadržati, da se znajdejo vsi volilci prečanskih pokrajin pod zastavo kmečko-demokratske koalicije. Taki in slični opomini niso ostali brez uspeha in bodi mišljenje o taktični strani brez prekleta kakršnekoli, danes se že kažejo uspehi: vlada, ki je še pred 14 dnevi odlagala davčno reformo, je sedaj naenkrat smatra za nujno. G. fin. minister se je moral okreniti ravno za 180°, da se pravočasno ugodni zahtevi opozicije, da se mora zakon o izenačenju davkov takoj predložiti. Pa tudi sicer je opaziti, da je energični nastop kmečko-demokratske opozicije dal nekaj inflexij vladi gospod. da se mora zurniti. Temu smemo pripisati tudi delstvo, da vlada pripravila poleg občinskega zakona tudi zakon o državnih kompo-

teno na oblastne samouprave so je v vladi večini pokazala precejšnja raznoterost stališ. Zmagalo je svede stališče radikalov, kajti na SLS se nihče ne ozira, demokratje g. Marinkoviča pa žalibog niso več v stanu voditi načelne politike in so prav za prav le še filijalka radikalov.

Glede budžeta g. Bogdan Marković ni pokazal nobene nove sposobnosti. Kakor njegovi predniki, tudi on krči budžet le s škjarjami, ne pa z reorganizacijo uprave in gospodarstva. Nima pregleda niti nad finančno, kaj šele nad občo upravo, ali pa nad gospodarskim delom državne administracije.

V ostalem dozoreva po sklenitvi nove koalicije tudi položaj g. Davidoviča. On sam in vsi drugi čutili, da tako z njim ne gre dalje. On je šef demokratov, je torej vodja vladne stranke, ob enem pa je proti vladi in za popolno združenje demokratov s kmečko-demokratsko koalicijo. Prihodnji dnevi bodo prinesli prve njegove korake, da se ta začarani krog preseka.

V Beogradu se mudi ljubljanski veliki župan g. Vodopivec. Zavlekel je volitve župana v Ljubljani toliko časa, da se to že dalj več ne da. Seveda je on pri tem le orodje SLS. Njegova vloga v tej stvari pa je končana. G. Vukičević je poslanec SDS izjavil, da ne namerava zavleči konstitucije občinskega odbora v Ljubljani. Klerikalni rekurs proti ljubljanskim občinam volitvam bo zavrnjen in Ljubljana bo po vsej priliki imela v toku desetih dni že svojega župana.

Zagrebski glas o prečanski fronti

»Včerajšnje »Novosti« v daljšem članku komentirajo sestanek med g. Davidovičem in Pribevičevim ter pijejo, da gre akcija za tem, da se odstrani sedanji režim in spravi na krmilo nova vlada bodisi pod predsedstvom g. Ljube Davidoviča, bodisi pod vodstvom nekakega nevturalnega radikalca. »Novosti« naglašajo:

Zdi se, da je nevarnost prečanske fronte predramila tudi g. Davidoviča, da je obnoviti razgovore s šefi opozicije. Te »nevarnosti« pa se najbolj bolj beograjska čaršija, ki pa je važen čimbelj tudi v Davidovičevi skupini Demokratске stranke. Očividno je da čaršija vplivala na g. Davidoviča. Vendar pa prečanska fronta niti najmanj ni odvisna od volje g. Pribevičeve ali g. Radića, niti od tega, ali bo Davidovičeva skupina pristopila k bloku SDS. HSS in zemljoradnikov, ali pa bo ostala tam, kjer je, to je v Demokratiški zajednici in v vladi. Stvarno prečanska fronta že obstaja. Ne je organizirana, toda obstaja v duhu in v razpoloženju vseh prečanov, brez razlike strank, narodnosti in vere. Drugače tudi ne more biti, ker bi to pomenilo, da so se prečani udali v svojo usodo, da bodo in ostanje, kar so bili teh devet let, to je državljani drugega reda. To bi na drugi strani pomenilo, da prečani vse doslej niso niti občutili, da je ta njihov drugorazredni položaj postajal in žaljiv in poleg vsega tega tudi škodljiv. Škodljiv zato obično in to gospodarsko kulturo, socialno in politično.

Združitev SDS in HSS v kmečko-demokratsko koalicijo, nadaljujejo »Novosti«, ki so jo diktili prečanski interesi, je samo posledica dejstva, da so prečani še vedno državljani drugega reda. Og. Pribevičev in Radić ne ustvarjata prečanske fronte, ker so potrebe prečanov v največji meri dovode SDS in HSS do spoznanja, da se morata koalirati. Če bi te potrebe ne bilo, bi g. Pribevičev in Radić nikdar ne mogla ustvariti take prečanske fronte. Ne smejo se torej zamenjati posledice z vzroki, če se govori o prečanski fronti. Prav tako je pogrešno, slikati prečansko fronto kot nekaj, kar je naperjeno proti Srbiji, ali proti Beogradu. Prečanska fronta je naperjena proti onim, ki hočejo prečane še nadalje držati na položaju, v katerem so sedaj in ki ne dopuščajo, da bi bili prečani popolnoma izenačeni s Srbijanci, v pravicah in dolžnostih. A to ni niti Srbija, niti Beograd. To so samo gotove politične klišeje in gospodarske skupine v Beogradu. Ti so pravi stvarniki prečanske fronte. Oni bodo tudi krivi, če bo prečanska fronta, ki obstaja sedaj samo še v duhu in razpoloženju prečanov, tudi formalno postala kot posebna strankarska organizacija.

Mi hočemo izenačenje s Srbijanci. Mi zahtevamo sumo to, in to moramo dobiti. Zato je mogoče preprečiti formiranje prečanske fronte samo na ta način, da se odstranijo vzroki, ki tako fronto izživajo, a to je popolno izenačenje vseh državljanov in pravicah in dolžnostih. To je najvažnejša in za enkrat največja državna potreba. Tako končujejo »Novosti«.

Kratek zastoj v pogajanjih z Avstrijo

Beograd, 16. novembra p. Za danes zvečer je bila napovedana skupna seja jugoslovske in avstrijske delegacije za trgovinsko pogajanje. Seja pa je bila v zadnjem hipu odpravljena in se je vršila le sestanek naše delegacije. Kakor se zatrjuje, je bila skupna seja odložena predvsem zato, da naša delegacija preštudira predstavitve gospodarskih krogov, ki zahtevajo temeljito revizijo trgovinske pogodbe z Avstrijo, zlasti pa večjo zaščito naše industrije, kakor pa jo je nudila do sedaj veljavna trgovinska pogodba.

Jutri se bodo nadaljevala tudi pogajanja z madžarsko delegacijo, dočim se za pogajanja s Francijo zbira material

Poslovilne brzojavke med dr. Marinkovićem in Briandom

Pariz, 16. novembra p. Jugoslovenski zunanji minister dr. Marinković je zapuščajoč francosko ozemlje z obmejne postaje poslal Briandu poslovilno brzojavko, v kateri se mu ponovno zahvaljuje za prisrčen sprejem. Brzojavka se glasi:

»Vračam se v Beograd z zadovoljstvom in z zavestjo, da sem s svoje strani doprinesel k temu, da je bilo s svečanim aktom zapečateni nerazdvojni prijateljstvo, ki veže obe državi. Uverjen sem, da bo služil pakt o prijateljstvu kot člen v verigi paktov svobodnih narodov, ki jih ustvarjate v zadovoljenje vsega sveta.«

Briand je nato brzojavno odgovoril: »Osobito so me dirnile globoke besede, ki ste mi jih poslali, zapuščajoč francosko ozemlje. Isti občutki navdajo tudi mene in bodo našli odmev v celokupni francoski javnosti. Z Vami se radujem tudi jaz na sklenitvi sporazuma, s katerim sta hoteli Francija in Jugoslavija, da potrdita poleg starega prijateljstva tudi skupno vez, da vodita politiko miru in okvira načel, ki so svečano proglašena v paktu Društva narodov.«

Švicarski glas o pariškem paktu

Ženeva, 16. novembra. d. »La Tribune de Geneve« piše o francosko-jugoslovenski pogodbi: »Ta pogodba je delo dr. Nimica, ki jo je izdelal še pred dvema leti. Predhodnik g. Marinkoviča je sanjal celo o nekem trojnem dogovoru, v katerem bi sodelovala tudi Italija. Ta rešitev bi bila najpovolnejša vsled tega, ker bi napravila konec vsem nesporazumom med Parizom in Beogradom na eni in Rimom na drugi strani ter preprečila antagonizem, ki se kaže na Jadrano, ter trdno zagotovila mir v podunavski Evropi in na vsem centralnem Sredozemskem morju. Mussolinijeva vlada pa ni hotela slišati, da se o tem govori in zdi se, da je temu nasprotoval tudi Foreign Office. Briand in Nimic sta pripravila dvostranski dogovor, čigar podpis pa sta odložila, da bi ugodila želji Italije, ki je hotela, da bi prva zaključila tak oficijelni dogovor z Jugoslavijo. Takoj, ko se je Marinković vrnil v vlado, je bila njegova prva skrb, da zopet vzame to stvar v roke. O tem je obvestil tudi svoje kolege iz Male antante na konferenci v Jachimovu; obenem je obvestil tudi italijansko vlado, kakor je dolžal dogovor o prijateljstvu, sklenjen med tema dvema državama. Njegove predloge so sprejeli zelo simpatično v Parizu, kjer so smatrali, da je prišel čas, da dobijo sporazumi iz leta 1926. oficijelno potrdilo.

Carinsko-poštna konferenca v Opatiji

Sužak, 16. novembra. n. V nedeljo se je prišla v Opatiji konferenca srednjeevropskih držav o carinsko-poštnem postopanju med državami srednje Evrope in jadranskimi pristanišči. Na konferenci naj bi se našel način, da se to postopanje čim bolj poenostavi. Našo državo zastopajo dr. Dragovnik Marinković, šef komercialnega oddelka v generalni direkciji državnih železnic, dr. Vladimir Katičič, inspektor narodnega zdravja, Spiro Kovačič, šef sušarske carinarnice, Josip Rožman, delegat generalne direkcije državnih železnic in dr. Vlado Milčević, delegat našega prometnega ministrstva. Na konferenci so zastopali Jugoslavijo, Italijo, Avstrijo, Češkoslovaško in pa Madžarsko. Navedeno število delegatov ima italijanska delegacija. Danes je bila konstituirana carinsko-železniška sekcija, za katere predsednika je bil izvoljen naš delegat dr. Milčević. Na seji je vsak delegat razložil carinsko postopanje v svoji državi, nakar je bilo zaključeno, da priredi vsak svoj referat pismeno. Konferenca bo zborovala še ves ta teden.

Notranjepolitični položaj v ČSR

Vesti o demisiji dr. Beneša. — Dr. Kramářova stranka proti fašistom. — Izpopolnitev vlade.

H. — Praga, 15. novembra.

V nedeljo se je sestal zbor zaupnikov narodne demokratske stranke, ki se je jasno opredelil glede razmerja stranke do prezidenta republike in do fašistov. Dr. Kramář je oboje preciziral v svojem govoru, nakar je bila sprejeta zadevna resolucija.

Stranka razlikuje med osebo profesorja Masaryka, kadar le-ta nastopa kot privatnik: v tem primeru si stranka pridržuje pravico do svobodne kritike. Glede osebnosti prezidenta Masaryka pa je in bo stranka varovala vso dolžno lojalnost, spoštovanje in vse obzirnosti, ki po zakonu pripadajo predstavniku države.

Razmerje do fašistov se jasno očituje po sklepu stranke, da je inkompatibilno, da bi član demokratske stranke bil istočasno član fašistične organizacije, ker so organizacije fašistov od zadnjih volitev dalje politične organizacije. Posledica tega je že bila, da narodni demokrati v praškem mestnem svetu niso sprejeli dveh članov, ki sta bila izvoljena s pomočjo fašistov, niti za člana niti za hospitanta svojega kluba.

Današnji »Prager Tagblatt« je prinesel naslednje vesti:

»Beneš pošane vodja stranke, Praški korespondent lista »Vossische Zeitung« izve, da vesti o demisiji dr. Beneša, ki so se pojavile v zvezi z imenovanjem narodno-demokratskega poslanca dr. Matouška za ministra trgovine, niso osnovane, čeprav je treba reči, da dr. Beneš nagiba k temu, da bi se začel udeleževati v notranji politiki.«

K tej vesti izve vaš dopisnik iz političnih krogov, ki dr. Benešu niso nasprotni:

O nameravani demisiji dr. Beneša ni bilo doslej v politični javnosti nič znanega. Rekonstrukcija kabineta, odnosno izpopolnitev vlade z narodno demokratskim poslancem se ne bo tako izvršila, ni pa to tudi nič novega. Mnogo bolj je bilo v zadnjem času aktualno, kar se tiče dr. Beneša, smelo nastopanje dr. Hodže v Parizu in v Londonu, kar del tiska, v glavnem slovaškega, izrablja proti ministru dr. Benešu, čeprav dr. Hodža niti izdaleka ni mislil tako zlo.

Zanimivo je, da je praški dopisnik »Vossische Zeitung« urednik Neumann, ki je v prav intimnih odnosih z zunanjim ministrstvom in je že večkrat bil njegov »Sprachrohr«.

Položaj v stranki narodnih socialistov je zelo napet. Razširjajo se vesti o »održanju« predsednika Klofača in o izločenju nekaterih starih in zares zaslužnih strankinih delavcev. Taki glasovi razburjajo organizacijo in ustvarjajo burno ozračje. Čeprav si organizacije ne žele pomirjenja z bivšim ministrom Stříbrným, niti si ne žele njegovega povratka, in zlasti sedaj po občinskih volitvah nočejo o tem niti slišati, so pa ravno tako odločno proti novim avanturam, ki naj bi povzročile padec starih in izkušenih prvakov stranke. Nezaдовoljstvo izhaja tudi iz tega, da zavzemajo glavna mesta v redakciji »Českeho Slova« ljudje, ki jim je stranka bila doslej deveta brigada; drugi pa, ki imajo za stranko resnične zasluge, so postavljeni v ozadije in brez vpliva. Senator Klofač se sedaj zdravi v Karlovih varih.

Obnovev pogodbe s Češkoslovaško Stabilnost Male antante

Pariz, 16. novembra. s. Čsl. zunanji minister dr. Beneš je izjavil sodelničku »Petit Parisien«, da bo v letu 1922 za 5 let sklenjena češkoslovaško-jugoslovska pogodba v kratkem obnovljena. V zvezi s tem bo sklenjena tudi nova trgovinska pogodba med obema državama. Upati je, da bo uredivet gospodarskih odnosov med državami podunavske kotline, čije izvedba je izven dvoma, končno odstranila razne težave med temi državami. V ostalem je dr. Beneš zavzel stališče proti propagandi v prid mirovnih pogodb in naglasil vedno tesnejše odnose med državami Male antante.

Brat Cena bega v Beogradu

Beograd, 16. novembra. p. Danes je dopotaval semkaj iz Tirane brat umorjenega albanskega poslanika Cena bega, Gani beg. Zatrjuje se, da prihaja v posebni misiji ter da je poslan od Ahmeda bega Zogu, da izsledi inicijatorje umora Cena bega. Gani beg je član posebne preiskovalne komisije, ki ima nalog, da razjasni umor Cena bega. Iz okolice Gani bega pa se doznava, da je prišel v Beograd v popolnoma privatni zadevi, da uredi nekatere zadeve svojega pokojnega brata.

Oblastne računske kontrole

Beograd, 16. novembra. p. Glavna računsko kontrola je na podlagi zakona o državnih kontrolah in na podlagi pravilnika in poslovnega reda izdala odlok o organizaciji oblastne računske kontrole. Glasom tega odloka bodo postavljeni posebni računski kontrolorji pri vseh oblastnih samoupravah, da bodo vršili kontrolo nad samoupravnimi, cerkvenimi in samostanskimi komoracijami, ki prejemajo stalno državno podporo.

Zakon o občinah

Beograd, 16. novembra. p. Zvečer se je vršila v kabinetu notranjega ministra konferenca komiteja ministrov, ki razpravlja o občinskem zakonu. Razprava bo zaključena bržkone že jutri, nakar bo zakon predložen ministrskemu svetu.

Motivacija izključitve Trockega in Zinovjeva

Konec diplomatske karijere Rakovskega in Kamenjeva. — Nadaljne izključitve opozicijonalcov. — Sovjetski poštni minister moral odstopiti zaradi zveze z opozicijo

Moskva, 16. novembra. d. Sklep centralne kontrolne komisije in centralnega odbora,

s katerim sta bila Trocki in Zinovjev izključena, naglašata, da sta na odločno zahtevo, naj takoj opustita organiziranje nezakonitih stranki sovražnih zborovanj in razprave o strankinih zadevah izven stranke, odgovorila z demonstrativnim odhodom s predsedstvene seje. Nato sta pismeno obrazložila, zakaj tem zahtevam nočeta ugoditi. Trocki in Zinovjev sta kljub možnosti, da bi v časopisu ali v organizaciji zagovarjala svoja načela, še nadalje sklicevala nezakonita zborovanja ter javno govorila proti komunistični stranki in sovjetski oblasti. Sklep navaja več činov netočajnosti napram stranki. Organizirala sta demonstracijske obhode proti stranki, razširjala stranki sovražne letake ter zasedala celo prostore, kjer sta zamenjala sovjetskega poveljnika in postavila lastno stražo.

V pondeljek je centralna kontrolna komisija in centralni odbor objavil nov sklep, s katerim so izključeni iz centralnega odbora

ra Kamenjev, Rakovski, Smilga, Jevdokimov in Avdejev, iz centralne kontrolne komisije pa Muralov, Bkajev, Sloviski, Peter, son, Solovjev in Lizardin.

Moskva, 16. novembra. s. V utemeljitvi izključitve Trockega in Zinovjeva se še naglašata, da je opozicija vršila razdiralno delo proti enotnosti stranke do skrajnosti in si celo ustanovila lastne oborožene obrambne čete. Sovjetskemu poslaniku v Rimu Kamenjevu in bivšemu pariskemu posl. Rakovskemu, je bilo sporočeno, da bo o vprašanju njihovega obstoja v stranki sploh sklepal 15. strankin kongres, ki se sestane 2. decembra. Ta ukrep onemogoča Kamenjevu nadalnje bivanje na poslaniškem mestu v Rimu. Tudi za Rakovskega pomeni nabrže izključitev konec njegove diplomatske karijere.

Moskva, 16. nov. h. Ljudski komisar za pošto in brzojav Smirnov je bil razrešen dolžnosti. Vlada je storila ta ukrep, ker je Čeka ugotovila, da je bil v tajnih odnosih z opozicijo.

Nemško-avstrijske manifestacije na Dunaju

Nemški državni kancelar dr. Marx in zunanji minister dr. Stresemann sta se vrnila v Berlin. Dunajske manifestacije avstrijske nemškega bratstva so končane. Priznati se mora, da so se vršile v popolni korektnosti in da tisti, ki so pričakovali kakih izrednih dogodkov, niso prišli na svoj račun. Tako nemški kot avstrijski državniški so se skrbno izogibali, da bi se kakorkoli dotaknili priključitvenega vprašanja. Držali so se rigorozno v naprej dogovorjenega programa in, čeprav je bilo izrečeno več važnih in obširnih govorov, ni bilo v njih ničesar takega, da bi se mogli razburjati avstrijski sosedje in one sile, ki skrbno pazijo na status quo v srednji Evropi.

Seveda s to ugotovitvijo nikakor ni rečeno, da se dunajsko slavlje ni vršilo v duhu najčiste, najprijetnejše pobratimije med Nemčijo in Avstrijo. Govorilo se je o enotnem nemškem narodu, enotni nemški kulturi in skupni usodi obeh bratskih držav. Posebno nedvoumno je bil predsednik nemške vlade dr. Marx, ko je dejal: »Med našimi srci, našim prijateljstvom ni ločitve. Skupen je naš jezik, skupna naša kultura, skupna tudi življenska pot, po kateri nam je hoditi.«

Dunajske manifestacije so poleg vse korektnosti pokazale zopet enkrat to, kar je nam najbližjim sosedom že davno znano in o čemer more dvomiti le kak neinformiran zapadnjak, da se prebivalstvo v Avstriji ne čuti kot kak poseben državni narod, marveč se smatra kot del vsenemške celote in da je le učinken zunanjeje, evropskega razmerja moči, če se ta duhovna skupnost ne izraža že danes tudi v ožji politični organizaciji obeh sedaj neodvisnih, posebnih nemških držav. To je dejstvo, s katerim je treba računati. Odnosaji med Nemčijo in Avstrijo so nekaj čisto drugega kot n. pr. odnosaji med Nemčijo in Švico, ki je po večini tudi nemška, kjer pa navzile isti nemški kulturni nikomur ne pade v glavo, da bi kakal kako politično zblizanje z Nemčijo. Švicarski Nemec čuva za največjo ljubeznijo in poštovanostjo svobodo in popolno neodvisnost švicarske državnosti. V Avstriji pa vsaj danes ni opaziti enakih skrbne čuječnosti za posebno avstrijsko državnost. Nasprotno, poznavalec razpoloženja med prebivalstvom mora potrditi, da je večina Avstrijev načelno za priključitev Veliki Nemčiji. Razlike so le glede vprašanja, kako in kdaj se to more izvršiti in je-li v doglednem času priključitev sploh izvedljiva.

Avstrijem se ne more očitati, da bi bili sanjači. Tudi njihova politika je realistična, ker računa z dejanskim stanjem v Evropi in ne žrtvuje neposrednih koristi za danes še megleno sanje bodočnosti. Kako ogromna je v tem pogledu razlika med avstrijsko in n. pr. madžarsko mentaliteto! Madžari se v svojem nezbrisanem žovinjstvu in pod jarmom pretekle vilične lojlovi za nemogočimi fantomi, si z izbruhi svoje nacionalistične psihotice kvarijo odnosaje z vsemi sosedi in sklepajo zveze in kombinacije, ki jim ne morejo dati nitišar drugega, kot da jih še nadalje branijo z oplenjem zaslepljenosti na škodo dosegljivih koristi. Avstriji pa znajo razlikovati svoje ideale od obstoječih dejstev. Dejstva vstopajo v in se po njih ravna. Vendar pa tudi idealov bodočnosti ne pozabljajo. Ne razlagajo jih z velikim bobnom, samo da bi se napajali nad besednim zvokom, marveč uravnavajo svojo sedanjost tako, da se bodoči cilji ne oddaljujejo, marveč se pripravljajo za dan, ko bi kak večja izprememba v Evropi dovolila, da postane danes še nemogoči sen — izvedljiv.

O avstrijskih ciljih za bodočnost se je težko motiti. Priznati pa je treba Avstrijcem, da znajo svoje občutke obvladati in da ne silijo z njimi na dan o nepravem času. Zato tudi dunajski nemško-avstrijski dnevi niso prav nič pokvarili dobrih odnosov s sosedi avstrijske republike.

Dunaj, 16. novembra. s. Državni kancelar dr. Marx je dopoldne ob pol 10. zapustil Dunaj. K slovesu so se zbrali na kolodvoru zvezni predsednik dr. Heinisch, zvezni kancelar dr. Seipel in zastopniki vojaških in civilnih oblasti. Popoldne je zapustil Dunaj zunanji minister dr. Stresemann.

Pariz, 16. novembra. d. V zunanjem odboru zbornice je govoril zunanji minister Briand tudi o obisku dr. Marxa in dr. Stresemanna na Dunaju. Izjavil je, da se mu zdi obisk obeh nemških državnikov v Avstriji popolnoma normalen. Povod za to izjavo je dalo vprašanje poslanca Fribourg, ki je pred kratkim potoval po Srednji Evropi. Mnogo poslancev se je pridružil Fribourg, ki so izrazili bojazan radi priključitvenega gibanja, češ, da pomeni nevarnost za ravnateljstvo v Evropi.

Polet okoli Afrike

London, 15. novembra. (lo.) Jutri starta Alan Coghnam za polet okoli Afrike. Pri včerajšnji poskusni vožnji se je pripetil letalu mal incident, ki pa ni imel takih posledic, da bi zakasnili polet. Letalo je opremileno z rešilno ladnjo. Na potovanju bo spremljala Coghama njegova žena.

Francoski vojni minister v Londonu

London, 16. novembra. h. Francoski vojni minister Painlevé se je javil danes v spremstvu francoskega poslanika ministrskemu predsedniku Baldwinu, pri katerem je ostal nad četrti ura. V diplomatskih krogih se domnava, da je francoska vlada poverila Painlevéja, naj bi se v Angliji pogajal o razorožitvenem vprašanju. Ker ni Painlevé nikak odgovorni zastopnik francoske zunanje politike, se more, ne da bi se »regresil proti etiketi, pogajati ne samo z vlado, temveč tudi z Lloyd Georgeom. Francoska vlada noče voditi s konsenzativno angleško vlado, ki se bliža koncu, razorožitvene politike za kratko dobo in bo eventualno tudi v Ženevi še počakala, da bi dosegla po spremembi v angleški vladi v varnostnem vprašanju zblizanje z Anglijo.

Burna seja spodnje zbornice

London, 16. novembra. h. Na popoldanski seji spodnje zbornice je izjavil Chamberlain, da Anglija zaenkrat ne more podati izjave o morebitnem pristopu k obliगतovnemu razsodiščnemu postopanju pred mednarodnim razsodiščem v Haagu. Na reko vprašanje je izjavil zunanji minister, da ni mogoče dati točnih statističnih podatkov o oborožitvah najvažnejših držav pred in po vojni. Na vprašanje, ali je res, da je več finančnikov dalo maršalu Cangelu 20.000 dolarjev kredita za železniške koncesije, je odgovoril, da mu je to neznano.

Dalje je Chamberlain izjavil, da je vlada dognala, da so bile gotove dragocenosti ukradene na angleškem poslaništvu v Ljeningradu, ki naj bi prišle v kratkem na javno dražbo v Rigi. Vlada je storila vse, da bi dobila te dragocenosti nazaj. Komcem se je prišlo zaradi predlagane nezavrnice delavske stranke do burnih prizorov. Seja je bila za eno uro prekinjena, toda razpoloženje se tudi po zopetni otvoritvi ni pomirilo. Po dvorani so se razlegale razne psovke. Ko je ministrski predsednik Baldwin zapustil dvorano, so pričeli poslanci delavske stranke živčati.

Pred razpisom novih volitev na Poljskem

Varšava, 16. novembra. d. Dne 28. t. m. bo izšel dekret predsednika republike, s katerim bosta razpuščena sejem in senat. Nove volitve v sejem se bodo vršile dne 26. februarja 1928., volitve v senat pa teden dni kasneje.

Sovjetska Rusija ne pozna slovanske kulture in politike

Beograjska »Politika« objavlja razgovor svojega pariskega dopisnika s sovjetskim komisarjem za prosveto Anatolom Vasilijem Lunačarskim, ki se mudi te dni v Parizu. Na vprašanje, kakšne kulturne zveze obstoje danes med Jugoslavijo in Rusijo, je Lunačarski odgovoril:

»Na žalost so sedaj te zveze zelo neznanke. Za njihov razvoj pa je mnogo morda. To bi bili dobri dopisniki, medsebojni poseti znanstvenikov, umetnikov, kakor tudi razstave.«

Na vprašanje, katere so najvažnejše izpremembe v sovjetski Rusiji na kulturnem in umetniškem polju od revolucije dalje, je odgovril:

»Veliki umetniški in kulturni zamah, ki prihaja iz globokih socialnih slojev, je pojava proletarske književnosti, prenovljena gledališka in slikarstva v smeri komunističnih idej in čustev. Univerzitetna mladina v Rusiji je zelo zapadnjaška, kar se tiče znanosti in kulture sploh, a je obenem zelo prijateljsko naklonjena azijskim narodom. O Panevropi ne vem ničesar, ker smo internacionalisti.«

Na vprašanje, ali imajo biti združene sovjetske republike most med Azijo in Evropo, ali pa naj bi bila njihova vloga v tem, da vodi človeštvo o novi formuli civilizacije, je odgovoril:

»Ta nova formula je internacionalni komunizem.«

Na vprašanje, ali misli sovjetska Rusija, da je potrebno nadaljevati staro rusko tradicijo slovanske solidarnosti, in na kakšen način jo misli izvajati, je odgovril:

»Za sedaj nimamo posebne slovanske politike.«

Na vprašanje, ali je sovjetska Rusija naklonjena zblizanju ali pa celo ujedinenju Jugoslavije in Polgarije, kar ni drugo kakor neobhodna etapa k balkanski federaciji, je odgovril:

»Mi smo vedno pristaši balkanske federacije in vseh korakov, ki vodijo do nje.«

O pokretu makedonstvujuščih, ki je v nasprotju s tem in ki je samo orožje v rokah imperialističnih velikih sil, je izjavil:

»Niso mi dovolj znane razmere tega pokreta, da bi mogel izreči o njih svojo sodbo.«

Naši kraji in ljudje

Poverjenikom in članom „Vodnikovih družbe“

Družbina pisarna je pričela razpisati letošnje knjige. Prvi jih dobe člani v mariborski oblasti, za njimi pridejo člani v ljubljanski oblasti in v Ljubljani.

Pozivamo gg. poverjenike, naj istočasno z razdelitvijo knjig zanesljivo poberejo pri članih tudi članarino za leto 1928. v znesku 20 Din.

Člane pa naj izročijo poverjenikom, ko pridejo k njim po knjige, članarino 20 dinarjev za leto 1928.

Poverjeniki in člani naj upoštevajo, da prihranijo s tem družbi mnogo dela in veliko stroškov.

Vodstvo „Vodnikovih družbe“.

Občinske volitve v celjski okoliški občini

Celje, 15. novembra.

«Združena slovenska gospodarska stranka» (SDS, SKS in NSS) je izdala za nedeljske občinske volitve sledeči proglas:

V nedeljo dne 20. novembra 1927. si boste izvolili nov občinski odbor. Možje, katerim izkažete svoje zaupanje in jim daste svoje glasove, bodo gospodarili tri leta v naši občini, ki je ena največjih v Sloveniji. V naši občini imamo poleg industrije zastopan kmetički, delavski, obrtni, trgovski in uradniški stan; interesi, v kolikor jih imajo vsi ti stanovi do občine, si mnogokrat nasprotujejo, vsled česar rabimo za občinski odbor predvarne, izkušene in resne moške, da najdejo pravo pot in skrbijo nepristransko za blagor in napredek naše občine.

Mi nismo pri delu za našo občino novinci; naše zastopnike ste videli na delu že dotedaj. Stori, kolikor je bilo to v okviru občinskih dohodkov mogoče, vse za napredek občine. Vidimo pa, da nas čaka še mnogo dela. Tako je treba:

- 1.) urediti in popraviti celo vrsto občinskih cest in mostov;
- 2.) skrbeti za regulacijo Savinje, osobito pa njenih pritokov, da odpravimo ali vsaj zmanjšamo povodnji, ki delajo v naši občini tako ogromno škodo;
- 3.) razširiti električno omrežje na vse vasi v občini;
- 4.) razširiti dogovorno z mestno občino vodovod osobito na tako zbrane predmestne kraje, ki pogrešajo dobro pitno vodo;
- 5.) skrbeti ali vsaj pripravljati občino za izvršitev nadaljnjih javnih del, kakor so kanalizacija, lastna ubožnica, stanovanjske hiše, podpiranje kmetijskega in obrtniškega nadaljevalnega šolstva.

Vse to zahteva veliko denarja, vsled česar treba paziti na dobro in štedljivo občinsko gospodarstvo. Davčna bremenja naj se razdele enakomerno, po plačilni zmožnosti vsakega.

V kolikor je to mogoče in potrebno v občinskem odboru, bomo tudi odlo-

no skrbeli za narodni in napredni značaj naše občine. Narodno odpadništvo in nazadnjaštvo naj nimata v njenem občinskem odboru prostora!

Vsi na volišče za naše sporazumno določene kandidate. Naša skrinjica je 3. (tretja).

Naša mladina

Maribor, 15. novembra

Poročali smo, da s. je v ponedeljek pognal kroglo v glavo komaj letni dijak meščanske šole, ki je dobil v šoli opomin zaradi slabega obnašanja in se nato spril z materjo ter se pred njo ustrelil. Prejšnje dneve pa sta bila na nekem drugem srednjošolskem zavodu izključena dva dijaka višjih razredov zaradi prestopkov disciplinarnega reda in končno se čuje, da stoji pred izključitvijo neka dijakinja, ki je pisala v šolski zvezek takšne srčne surovosti, da se človeku lasje leže.

Ne bomo generalizirali, ker smo prepričani, da se podobni dogodki ponavljajo med šolsko mladino tudi po drugih zavodih naše domovine. Ne dvomimo pa so to simptomi današnje miselnosti najmlajše generacije. Zadnje zagrebške »Koprive« so pri-

nesle značilno sliko idealov današnje mladine: Po bitki, ali recimo po nogometni tekmi: vsi pobiti, eden brez roke, vsi z obvezanimi nogami, tretji brez noge, eden celo brez glave, a kljub temu vsi navdušeni ob pogledu na dobljeni pokal... Gotovo vsakdo pozdravlja, da se mladina danes intenzivneje posveča telesni vzgoji. Tudi med voljo so z vsemi močmi gojili med dijaštvom samo telesno kulturo, zlasti v Mariboru z »Jungschützli«. Kam je to vedlo, čutimo še danes.

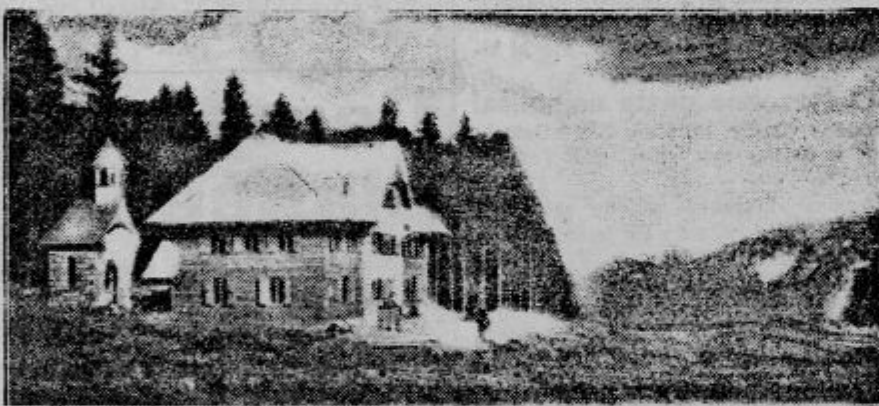
Ekstremni nikjer niso dobri. Uničujoče pa so posledice ekstreme, da je mladina cele popoldneve na igriščih in le čisto pozabila na lepo knjigo, naplemeničijo zabavo ob duševni hrani in s tem izgubila tudi najsigurnejšo vzgojo plemenite notranjosti. Posebno v Mariboru opažamo, da šolska mladina razen učenjskih knjig skoraj ničesar več ne čita in je tako naravno izgubila ves smisel za kulturno življenje in pravi idealizem. Ko bodo vzgojitelji sedaj iskali vzroke posurovelosti mladine in sklepali o kaznih, naj predvsem iščejo preventivna sredstva in skušajo mladino pripeljati nazaj k lepi knjigi najboljšemu prijatelju mladine, ki jo bo tudi naučila prave ljubezni do narave in umevanja njenih neizčrpnih lepot.

Slavni Zikov kvartet, ki danes nastopi z izbranim sporedom v Ljubljani

Ljubljansko občinstvo, ki je doslej vedno s posebnimi simpatijami sprejelo nastope tega kvarteta, čigar trije člani so izšli iz ljubljanskega orkestra, bo gotovo tudi na tej napolnili veliko dvorano »Uniona«, da pozdravi »Zikorce«, ki se s svetovno slavo vračajo za en večer v naše mesto.

Pred otvoritvijo planinskega doma na Kovcah

Tržič, 15. novembra

V nedeljo napoči dan, če dolgo časa (tako pričakovani dan, ko se izroči svojemu plemenitemu namenu velika planinska zgradba, ponosi planinski dom na Kovcah. Tržičanom si usojamo izreči svoje iskrene čestitke za njihovo požrtvovalnost in delavnost. Postaviti v enem samem letu v višini 1500 m dom, ki bo nudil hrkati 100 in več posetnikom udobno zavetišče, to ni lahka stvar in se ne zgodi vsak dan. Planinski dom na Kovcah je po mnenju vseh, ki so ga za časa njegove gradnje posejili ali ga videli dovršenega v zadnjih dneh, najlepša in najudobnejša točka za nedeljske izletnike. Sem naj pridejo vsi, ki se hočejo prepričati, da se da po pametnem prevdanku in z razmeroma malimi stroški napraviti nekaj velikega, kar služi vsem Slovincem lahko v ponos.

Se predvčeršnjim ko je snežilo kot za stavbo, ni bil dom brez Ljubljancev, ki znajo ceniti smotrenost nedeljskih tur Tu-

di odborniki se posetili dom, da izvrše za po revizije in dajo poslednje ukrepe. Kar naj se še izvrši pred otvoritvijo. Mladi oskrbnik Ivan je s svojim položajem prav zadovoljen in je kot ustvarjen za oskrbovanje planinskega doma na Kovcah. K otvoritvi doma vabimo najljubše vse prijatelje naših planinskih planin, ki so v zimski sezoni sedaj nastopila, še vse lepše kot poleti. Tisoč božičnih pravičij vam roči po glavi, ko se po lepo izvoženih potih počasi vzpenjate preko Matizovca ali pa Završnice ali Učka proti Kovcam. Pravilno okrašena drevesca se vam zde kot bačke iz ti-soč in ene noči. Skočna srnica se vam prikaže, da čez trenutek vsa divja zagnje iz pogleda. Beli zajček vam preleti pot, da se ga ustrašite kot samega vraga. Pa kaj bi skušali opisati lepoto, ki se opisati ne da, treba jo je doživeti, zato pridite k otvoritvi doma na Kovcah in gotovo ne bo nikomur žal za trud!

Strašen vihar v brežiški okolici

Odkrival in odnašal je strehe, podiral kozo-
lce in ruval dreve. — Kmetje v okoli-
ških vaseh trpe veliko škodo.

Brežice, 14. novembra
V četrtek zvečer je nastal v brežiški okoli-
ci vihar, ki je dosegel v noči svoj višek
in je sličil že ciklonu. Sličnega neurja ne
pomnijo niti najstarejši kmetje. Vihar je
podiral dreve s koreninami vred. V dre-
vesnicah in sadovnjakih leže izruvane sli-
ve in jablane. Zaradi neurja so kmetje v
vseh okolici občutno prizadeti.

Posebno na višje ležečih krajih, tako v
Žejnem, v Kamenici in okrog Stojdrage,
kjer je znana pravoslavna božja pot, je
divjal vihar z vso besnostjo. Ponekod je
pometal vso opoko s streh z deščicami
krite strehe pa je odtrgal in odnesel, da
je sedaj več poslopij nepokritih. Na samem
stoječe kozo-
le je kar položil na tla. V njih
shranjeno mrvo in koruznico pa je razne-
sel več sto metrov daleč.

Občutno prizadet je kmet Hrvat iz Žej-
nega. Njegovo posestvo se nahaja na pre-
cej odprtem kraju. Ob času, ko je nastal
vihar, ga ni bilo doma. Požuril se je k po-
vratku, ko pa je prišel v območje viharja,
ga je prijel vrtnec in ga vrzel po tleh. Mo-
ral se je vso pot plaziti po trebuhu, da je
prišel do svoje hiše, ker ga je takoj vrglo
v stran in pritisnilo ob tla, kakor hitro se
je dvignil. Posestniku Horvatu je vihar od-
kril in odnesel vso streho. krito z opeko.
Odnešena mu je tudi vsa mrva, ki jo je
imel shranjeno za živino v kozolcu. Oško-
dovani kmetje iščejo opeke po vsej okolici,
a jo je že zmanjkalo. V nadomestilo pribi-
ljajo na strojno ogrodje deske, da se vsaj
tako zavarujejo pred bližajočo se zimo.

Smrtna nesreča pri prevažanju bogate bale

Medvode, 15. novembra

Iz Svetla pri Medvodah se poroči bogata
nevesta Pavla Svoljšakova, po domače
Smovčeva na Brnikovo posestvo v Drav-
ljah pri St. Vidu. V soboto popoldne so pre-
važali »bališ«, ki je bil precej obilen.

Nesrečno naključje je hotelo, da je sosod
Kanc iz Dravlj pri Medvodah, ki je po-
mažal pri prevozu, padel z voza in se zna-
šel pod kolesi. Težko naloženi voz mu e-
šel preko trupla in ga strašno poškodoval.
Nesrečnega moža so sicer kmalu prepelja-
li v ljubljansko bolnico, a je še isti dan iz-
dihnil. Mrtvo truplo so prepeljali v St. Vid,
kjer se je vršil pogreb na farno pokopali-
šče.

Sleparski obiskovalec trgovcev

Ljubljana, 15. novembra.

Po raznih manjših mestih in drugih več-
jih krajih Slovenije se klasi rafiniran ale-
parček, ki goljufa ljudi, v prvi vrsti tr-
govce na originalen način. Možakar, ki je
star komaj 30 let, malec drobne postave, si
je na doslej še neznan način nabavil več
različnih štampiljk raznih železniških po-
staj. Nato si je spisal, ali mu je morda tu
nekdo pomagal, več potrdil, da je železni-
ški uslužbenec, ki mu trgovci blago lahko
kreditira, da ga potem odplačuje na me-
sečne obroke.

V potrditvi je zapisan kot Ivan Jazbin-
šek, včasih pa s kakim drugim poljubnim
imenom. Po nekaterih trgovcih, zlasti v
Celju, je pripovedoval, da se namerava po-
ročiti. V trgovini Stermecki je zatorej »na-
kupi« blago za lopo črno obleko, izbral si
je več različnega perila in raznih drobnar-
ij. Trgovci so potrdila povsod smatrali za
pravilna in so mu radi postregli. V drugih
trgovinah si je slepar preskrbel več parov
čevljev itd. Goljuf je v manipulaciji s ta-
kimi potrdili — nabavnicami na obroke do-
bro verziral — ter so mu razmere na posa-
meznih postajah dobro znane.

Prevečana varnostna oblast nikakor ne
morejo izslediti, zato se trgovci opozarja-
jo k previdnosti.

Tragedija v Alpah

VLADIMIR GAJDAROV
LUCY DORAINÉ
LOUIS RALPH in
EUGEN NEUFELD

Emil Janings
Konrad Veidt
Elizabeth Berguer

trije odlični filmski umetniki v ko-
losalnem delu

Strupen poljub

Tragedija po slovitom delu Ossipa
Dymova.

Popolnoma novo!

Danes ob 4. pol 6. pol 8. in 9
Telefon 2730. Kino »D.VOR«.

Sijajna izpopolnitev

obutve za zimsko sezono se je posrečila zna-
ni domači tovarni ročno izdelanih čevljev,
tvdriki »DOKO«. Ta nov izum, ki je po eno-
letni preizkušnji popolnoma uspel, leži v
tem, da »DOKO« čevlji, izdelani na svojev-
stilen način, ne propuščajo vode, tem manj
mokrote, a tudi ne mraza in tudi, če so ves
dan izpostavljeni plundri. Kot dokaz zanes-
ljivosti ima tvrdka v svoji prodajalnici, Pre-
šernova ulica št. 9 (dvoršče) v vodi raz-
stavljene čevlje ter se stranke in sploh vsi
interesanti o prednosti teh čevljev lahko
na svoje oči prepričajo. Čevlji so po dvanajst-
urnemu stanju v vodi v svoji notranjosti še
vedno popolnoma suhi in zelo topli, ker so
počložni s flanelo. Ti čevlji, ki se izgotav-
ljajo v moderni, najelegančnejši obliki za
gospode in dame ter iz raznih vrst usnja,
načimčajo popolnoma snežne čevlje, ki v
precejšnji meri kratijo lepoto in prožnost
zlasti ženskih nog. Zanimivo pri teh čevljih
je pa to, da po tem, tvrdki lastnem načinu
izdelani čevlji niti niso dražji od običajnih
zimskih čevljev. Mucija smo, da bo z ozi-
rom na to tvrdka z naročili vedno zadostno
zaposlena, ker človek rad prenaša mra-
z, katero zlo, le ne u kratek in mraza v čevljih.

1697

Kupuite čevlje

ki zajamčeno ne propuščajo vode in mraza!

Novi zimski »DOKO« čevlji izdelani na nov
svojevstilen način ne potrebujejo snežnih
čevljev. — Izgotavljam vse vrste moške in
damske čevlje, moderne in najelegančnejših
oblik.

Oglejte si v vodi razstavljene čevlje v
»DOKO« prodajalni, Prešernova ulica št. 9
(dvoršče).

PA BOSTE TUDI TAKO ŠIK IN
DOBRO OBLEČENA KAKOR JAZ

DANES

Harry Liedtke
v izvrstni uspehi komediji »LAZI!
RESNICE

Harry ne
laži!

Eksplodira v tovarni orožja. — So-
proga kompanjona se spozabi. — Za-
peljivec pove to njenemu možu. —
Čudna bolezen in operacija. Ozdrav-
ljenje v veličanski veselje kompro-
mitiranih. — Partnerji HARRY
LIEDTKEJA sami izbrani filmski
igralci:

GEORG ALEX. NOER WALTER
ILLA IMOGENE ROBERTSON
in »rui«

Danes ob 4. pol 6. pol 8. in 9. uri.
Elitni KINO MATICA

Kulturni pregled

Ljubljanska drama.

Četrtek, 17. Zaprt.
Petek, 18. »Dva bregova«. B.
Sobota, 19. »Medveja«. C

Ljubljanska opera

Četrtek, 17. Zaprt.
Petek, 18. »Traviata« D.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 17. »Traviata«. D. Kuponi.
Petek, 18. Zaprt.
Sobota, 19. »Eva, deklica iz tovarne«. A.
Premijera.
Nedela, 20. ob 15. »Pygmalion«. Ljudska
predstava po jako znižanih cenah. Ob
20. »Eva«.

Ljudske predstave v mariborskem gleda-
lišču. Po zgledu drugih gledališč bo organi-
ziralo tudi mariborsko gledališče ljudske
predstave po najnižjih cenah (ložišče sedeži za
dramo brez razlike po 15 Din, parterni po
12, balkonski po 10. galerijski po 6, stojniška
po 3). Prva ljudska predstava bo veluspešna
»Savona komedija« »Pygmalion« v nedeljo
20. novembra ob 15. uri (3.) popoldne. Pri-
poročamo jo zlasti tudi zunanjemu občin-
stvu.

Mariborska premijera »Eve« bo v soboto
19. novembra. »Eva« je mojsterna Leharje-

va opereta. Ker ima mariborsko gledališče
vse predpogoje za kar najboljšo uprizoritev
tega zares krasnega operetnega dela, je go-
tovo, da bo imela opereta velik uspeh.
Vstopnice se že dobe pri dnevni blaginji.

Ljubljanska opera

Gostovanje g. Mitrovičeve v Tosci.
Sopranistka ga Anica Mitrovičeva se-
daj članica zagrebške opere in opere.
prejateljica vseh velikih sopransko-
dramatičnih partij v mariborski operi je pe-
la včeraj zvečer Tesco v istoimenski Pu-
cinijevi operi.

Gospa pevka je pela za angažman. Ne
morem reči naših drugiha druga, kakor:
primite, zgrabite, držite!

Mitrovičeva bo rešila naše operno so-
pransko vprašanje. Z Davidovo vred izla-
hka absolutirata vse partije in več ne bo
treba na našem odru nevarnega eksperimen-
tiranja z vsemi možnimi in nemogo-
čimi močmi. Publika bože za svoj težki
plačani denar resnih, kolikor mogoče naj-
bolj dovršenih predstav. In ga Mitrovičeva
je garancija, da bodo naše partije vsake-
ga našega poslušalca zadovoljile.

Zelo simpatična in lepa gospa pevka ima
izrazito operni dramatsko-lirski sopran ve-
likega obsega. Njen jasen in gibek glas je

dovršeno egaliziran v vseh legah. V nizki
neobčajno močan in v visokih notah silno
probojen, vendar plemenit. Zmožen je zla-
sti dveh izrazov: lirsko iskrenih, drama-
tsko zagrebečih, kar je pričal najboljši družil
akt, v katerem je pevka imela gromeč
aplavz tudi pri odprti sceni. Ona izgovarja
lepo slovensko in predvsem absolutno raz-
umljivo, kar je neprecenljive vrednosti.
Njena igra kaže inteligentnost in okus. Ni-
kjer ne pretirava, kar je ravno v Tosci
prav lahko mogoče, in se drži v mejah res-
ne umetnosti. To me prepričuje, da je
isto tako v drugih partijah tako izvrstna kot
je bila v tej večeri. Pri vsem tem ima še
širok repertoar kar mora upoštevati
vsi v česar mora biti vesela Torej!

Scenarija je pel g. Holodkov z veliko gla-
slovo goste in temeljitim razumevanjem
Zal, da ga je pel v ruskem jeziku. Zal zato,
ker je menda partijo nastudiral še vedal
v Ljubljani. Če je to res, se je g. Holodkov
močno pregrešil proti nam. Ako študira za
naš odor, naj študira v slovenskem jeziku.
Da to zamore je opetovano d-kazal.

Cavaradosi je bil g. Gospodinov. V prvem
aktu neupravičeno lokav in nerazume-
valjši svoj položaj v drugem in posled-
nem aktu precej bolj. Manjše vloge so
peli g. Subelj, Mohorič, Betteto itd. Glas-
beno vodstvo je bilo v rokah silno mnogo
zaposlenega g. Neffata, režija v rokah g.
Sublja.

Ljubljanska drama

Euripides: Medela.

Snoči je vprizorila ljubljanska drama v
režiji gospe Avguste Damlave Euripidovo
tragedijo »Medela«. L. 431. pred Kr. prvič
vprizorjeno delo slovečega trageda vzbujalo
nam, poznim potomcem antičnega duha,
daljne bliskavice zahajajoče grške religi-
je, ki je bila prožeta s tako globoko člo-
večnostjo da se enaka ni pojavila nikdar
pozneje v tej obliki. Kakor vse starogrške
komade, tako spretno moderen človek tu-
di »Medelo« z deljenimi čustvi. Njeno čisto
človeško, večno ledro ga kane četrav ne
več s tisto silo, ki je pretresala gledalce
pod stnim atenskim nebom, v dobi ko se
je videl svet vse drugačen bližji otroku
orenostemu občutju, nego se vidi danes.
Toda to ledro je zavito v sicer prozorno,
že zastarelo lupino. Na nli se lomi »leher-
na vprizoritev — na veselje kratkovdne-
žev, ki lim je tul vsak klasičen stil in vsa
magnična sila antične duševnosti.

Zalozira »Medela«, le ena največjih tra-
godij žene, čemo grški tragedi ki je segal
v mračno dolino bogov in valemaj »nov
v obliki zakladnici homerikih pravlic. le la-
hko zavil krutost ženskega razočaranja v
tako strahotno fabulo in ustvaril neprebe-
lilno del »krajnosti« človeškega nesrečnega
ženskega srca. Medela je žena samo žena,
hile iz mesa in krvi. Vse življenje svojemu
ženstvu tudi materinstvu in otroku, ki lu
idereno ljubi. Kakor je brezobzirna v lu-

bezi, tako je neizprosnna v maščevanju.
»Medelo« smo dobili v glaskem, lepem
prevodu dr. Brodača. Za gospe Germano-
vo iz skupine »Hudožestvenikov« se je lo-
tla rešile te tipične ženske grške žalo-
igre ga Avgusta Damlava. Zdi se nam, da
je vnanji efekti dokaj velik inscenator g.
Vavpotič je dal odru vidnej antičnega
osreodja z razgledom na sinje morje in na
daljina obrežna mesta. Kostumi so bili hi-
storični, reflektor je bil ves čas še nekam
preveč v funkciji, umetm oblaki so plaval
nad odrom zadaj je zdaj pa zdaj učinko-
vito zasvirala godba (g. Balatka); celo
vonj kadila je dražil čut in opajal tega ali
onega z vizijami davno zaslliš časov. Gospa
režiserka je rešila vprašanje zbora tako,
da je razdelila posamezne verze na poedi-
ne članice zbora, le na posebno važnih me-
stih je recitiral ves zbor. Recitacije so bile
v glavnem čiste in jasne. Zasedba posa-
meznih vlog pa je bila premišljeno izbra-
na.

Naslovno vlogo je igrala ga. A. Danilo-
va. Podala je mogočno, krvolčno in ma-
ščevalno ženo. Zdi se nam le da je bilo v
njeni igri premalo tonov nesrečne, do dna
zagrenale žene. V izraskem glasovnem in
recitacijskem pogledu pa je bila krecaj-
ke. Ta tehnična dozorlost bi po našem oku-
su zahtevala še nekoliko večjo poglible-
nost, mirnejšo, manj v geste in glas raz-
biljeno igro. Seveda je treba priznati, da
je Medela sama na sebi problematična vlo-

Avstrijsko rento

KRONSKO, SREBRNO in ZLATO kupim. Takejšje ponudbe na M. Kavčič, Kongresni trg 9.

Domače vesti

* **Imenovanje novih učiteljev.** Ministrski svet je ministra prosvete pooblastil, da sme imenovati nove učitelje, ki so letos dovršili učiteljske študije, če tudi še niso odslužili vojaške roka, a pod pogojem, da še niso dovršili 21. leta starosti. Novi učitelji, ki so že dovršili 21. leto, morajo najprej zadostiti svoji vojaški dolžnosti, potem šele smejo biti imenovani.

* **Napredovanje v srednješolski službi.** V srednješolski službi so napredovali v 4. skupino I. kategorije profesor 3 realne gimnazije v Ljubljani dr. Dragan Sanda in prof. gimn. v Mariboru Fr. Skok in Gregor Hercel; v 5. skupino I. kategorije pa profesor realke v Ljubljani Ivan Mazovec in profesor realke v Mariboru dr. Janko Kotnik.

* **Proslava 50 letnice pesnika Otona Župančiča.** Slovenska kulturna javnost pripravila splošno narodno praznovanje 50-letnice pesnika Otona Župančiča. V ta namen se je ustanovil reprezentacijski in akcijski odbor v Ljubljani.

* **Osemdesetletnica narodnega borca Tončiča.** V Splitu se je včeraj proslavila osemdesetletnica življenja Josipa Tončiča, odličnega narodnega borca še iz dobe narodnega preporoda v Dalmaciji. Tončič je bil glavni sotrudnik Klaičev. Pavlinovičev in Nodilov ter glavni sodelavec »Njegovega lista« v Zadru.

* **Osebnosti s pošte.** Napredoval je za pb. ur. II-3. A. Ivnik, pb. ur. II-4. v Mariboru. Premaknjen so pb. uradnice: M. Kocjančič iz Vojnika v Sent Ilj v Slov. gor., A. Črnač iz Krškega v Videm pri Krškem, M. Štrkelj iz Laškega v Sv. Lenari v Slov. gor., G. Rupret iz D. M. v Polju v Ljubljano, A. Negovetič iz Velikih Lašč v Brezice, M. Perle iz Gornje Radgone v Apače, A. Kokol iz Sv. Lovrenca na Pohorju v Mursko Soboto in J. Ferjančič iz Marenberga v Maribor — zvan. 1. skup. Fr. Kavčič iz Celja v Grobelno, zvan. 3. skup. Miroslav Mehora v Ljubljano 2 na Ljubljano 7 in služ. 2. skup. Al. Štine v Mariboru 1 v Marenberg. — Upokojena je pb. ur. M. Berdajs v Litiji. — Odpovedal je službo pb. ur. J. Pavalec v Sv. Lenartu v Slov. Goricih. — Poroke: Pb. ur. II-4 Matilda Strašek v Celju z Miroslavom Kogolem in Pavla Zajc na Mariboru 1 s Karliom Jarhom; pb. ur. II-5 Aljurič v Ljubljani 1 z Venčeslavom Čebokil.

* **Učiteljski usposobljenostni izpiti v Mariboru.** V jesenskem roku je te dni napravilo na mariborskem moškem učiteljskem usposobljenostni izpiti pred državno izpravevalno komisijo naslednjih 66 kandidatov in kandidatkin: Igor Rajko, Polko Bogdana, Trtnik Jože, Igor Fran, Vojko-Kočevar Ljudmila, Povh-Leben Hedvika, Ermenc Anton, Kos Maks, Berce Rafael, Hribnik Karolina, Jazbinšek Ljudmila, Hima Aleksander, Sekirnik Maks, Germek Stana, Žerjav Albert, Kočevar Ana, Petrus Josip Herončič Stanko, Papst Kristina, Terčak Stanko, Ledinek Miloš, Kotnik Emilija, Zupan Danica, Kincel Jože, Kincel Julijana, Potočnik Pavla, Vodašek Ana, Kiki Janjo, Mulej Alma, Bertoncelj Vladimir, Polanc Adolf, Vodenik Vera, Kirbisch Avgusta, Arzenšek Adolf, S. Knez Gema, Alt Danica, Matek Ana, Vrečko Ivanka, Koderman Iva, Sajna Ivan, Sajna Marija, Sonnenwald Jožica, Šunderl Ludvik Kosi Pavla, Voglar Vladimir, Kosi Zofija, Hinterlechner Vida, Kodrič Rudolf, Čermeli Hinko, Vanda Angela, Kosi Oresta, Brumen Ana, Geč Ivan Nagode Katarina, Soršak Marija, Klun Hilda, Dolenc Ljubislava, Lokay Eliza, Kos Josko, Tominc Olga, Jutraž Dora, Borstner Josipina, Apil Milan, Serbec-Vogrinc Angela, Parfant Barbara, Begolavec Vilbek.

* **Za višjo izobrazbo našega osnovno in meščansko-šolskega učiteljstva!** Prejeli smo: Kakor znano je bil s členom 137 fin. zakona l. 1927-28. ukinjen višji tečaj pedagogike visoke šole v Zagrebu in tudi v Beogradu. Z istim zakonom se ukinjalo vsem nanovo v ta zavod vstopajočim slušateljem učiteljem vsi njihovi prejemki za čas študija, ki traja dve leti. Posledica te odredbe je, da sta se v zimskem semestru 1927-28 vpisala le 2 slušatelja iz Slovenije. Omenjena zakonska določba je zadala hud udarec našemu osnovnemu in meščanskemu šolstvu. Vsi kulturni narodi se zavedajo, da je

visoko razvito osnovno in meščansko šolstvo podlaga narodni prosveti. Nivo šolstva pa more dvigniti le učiteljstvo, ki je vsestransko izobraženo za svoj poklic. To izobrazbo pa nudi v veliki meri vis. pedagoška kole obstoj je s cit. naredbo resno ogrožen. Umevalo potrebe svojega šolstva je zagrebška oblastna skupščina postavila v svoj proračun znatno vsoto, iz katere bo podeljevala štipendije onim učiteljem iz svo je oblasti, ki bodo študirali na ped. šoli. Višina tega zneska je okoli 750.000 Din. Ape-liramo tem potom na obe oblastni skupščini v Sloveniji, da v svoj proračun vstavita primerne zneske v isti namen kakor zagrebška skupščina. Štipendij iz teh postavk naj bi bili v bodoče deležni vsi oni učitelji iz Slovenije, ki bi imeli voljo poglobiti svoje znanje na vis. ped. šoli v Zagrebu ali v Beogradu. Cilj teh zavodov je usposobiti učitelje za meščanske šole. Toliko merodajnim faktorjem in slovenski javnosti v predvarek.

* **K vlogam v učiteljsko disciplinsko sodišče,** o katerih smo poročali v nedeljo nas poverjenstvo UJU v Ljubljani naproša za pojasnilo, da ni bilo oddanih 525 glasov proti UJU, temveč je v tem številu všteti 292 razcepljenih glasov, ki se nanašajo na kandidatne liste UJU, vendar iz sosednjih okrajev zaradi česar niso prišli v poštev. Učiteljsko-redovnice (nune itd.) nimajo aktivne in pasivne volilne pravice. Volitve so bile strogo stanovske zadeve. Poverjenstvo je postavilo svoje kandidate popolnoma neodvisno od kakih strankarsko političnih ozirov in ne oziroma se na strankarsko politično pripadnost posameznikov.

* **Smrtna kosa.** V Vrhpolju pri Kamniku je včeraj umrla po dolgem in mučnem trpljenju gđ. Julija Trobevska, abs. II. let. obrt. šole. Pogreb pokojnice se bo vršil jutri 18. t. m. ob 10. na pokopališču v Nevljah. Pokojnici blag spomin, preostali naše iskreno sožalje.

Vsem gospodom

ki žele obleko po najnovejšem kroju, se priporoča pravkar otvorjeni orovrstni modni atelje JOSTIP IVANČIČ, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 1. V zalogi največja izbira češkega in angleškega sukna.

* **Revizija poštne tarife.** Ministrstvo pošte in brzojava je sklenilo, da se zaenkrat opusti revizija obstoječe poštne tarife, češ da ona odgovarja potrebam. Ministrstvo je nadalje sklenilo, da se opusti tudi sestava nove tarife za telefonski in brzojavni promet. Vse dosedanje poštne in brzojavne takse ostanejo torej še nadalje veljavne.

* **Božična razstava pri Jakobcu.** Uprava Ljubljanskega velesejma organizira s sodelovanjem Udruga ljubljanskih umetnikov v Ljubljani božično razstavo slikarskih del, arhitekture, grafike in umetne obrti v Jakobčevem paviljonu. Podrobne pogoje o sodelovanju na tej prireditvi objavimo.

* **Varstvo ptic je varstvo rastlin.** Sneg je zapadel, zato ne pozabite na lačne in koristne ptice-pevke sedaj pozimi. Vsaka drobna kruha, različno seme in odpadki semen pridejo prav. Zlasti posetniki vrto in sadovnjakov ne pozabite, da ste s tem prilažili ptice v bližino domovja, ki vam bodo spomladini in poleti zatirale škodljivce na sadnem drevju in vrtnih rastlinah. Tudi vrab cev ne glejte po strani; opazujte jih le enkrat, ko gnezdiš, koliko stokrat stara dva prinašata na dan mladičem razen mrčes, potem tudi njim ne boste oponašali drobitel kruha.

* **Davčnim izvrševalcem v vednost.** Pri društvu zvanjstnikov in služiteljev v Ljubljani se je ustanovil »Pogrebni sklad« z iako ugodnimi pogoji in se sedaj sprejemajo novi člani brez razlike na starost, ako prijavijo svoj pristop v teku treh mesecev po običnem zboru. Čas za pristop je še do 31. t. m. »Društvo davčnih izvrševalcev« je sklenilo, da pozove vse svoje člane, da naj takoj prijavijo svoj pristop k »Pogrebni skladu« pri vodstvu »Društva davčnih izvrševalcev«.

Josipa Suka Občinstvo opozarjamo na ta koncert. Vstopnice vseh vrst so v predpro-daji v Matični knjižarni in zvečer od 7 ure dalje pri blagajni pred koncertno dvorano. Španski virtuos na čelo Pablo Casals, ki ga prištevajo med prve umetnike na tem kraljevskem instrumentu, je po koncertu, ki so ga imeli Zikovi v Barcelni, vsakega člana Zikovega kvarteta iz navdušenja po vrsti objel ter se jim ginjen zahvaljeval za užitek, ki ga je imel od njihovega koncerta. Ljubljancem se nudi ta izredni užitek danes, v četrtek, 17. t. m. ob 8. uri zvečer v Unionski dvorani, kjer nastopijo Zikovi z izbranimi spremljevalci. Predprodaja vstopale v Matični knjižarni.

Werner Fuetterer

v filmu po slovitem romanu
Paul Kellera

Nezakonski sin

(Der Sohn der Hagar)

in njegova temperamentna partnerica

Mady Christians

PRIDE! PRIDE! PRIDE! PRIDE!

ELITNI KINO MATICA

ševancev v Ljubljani in jim tudi obenem pošlje poležnice in tiskovine, ki naj jih takoj izpolnijo in potem vrnejo društvu vodstvu. Po poštni položnici naj vsak pošlje »Pogrebni skladu« 30 Din za vpisnino in enoletno članarino. — Društveno vodstvo.

* **Razpis služb.** Pri mestnem magistratu mariborskem se razpisuje: 1.) mesto uradnika III. kategorije pri mestnem pogrebni zavodu; 2.) mesto strojnika s predpisano kvalifikacijo pri mestni knjižnici (IV. kat.); 3.) mesto sluga (V. kat.) pri študijski knjižnici. Prošnje s predpisanimi prilogi naj vložijo najkasneje do 1. decembra 1927.

* **Volni tovariši!** V nedeljo, dne 4. decembra t. l. se bo vršil v Ljubljani v salonu G. Rozmana na Sv. Petra cesti št. 85 celodnevni zaupniški kongres Zveze slovenskih volakov iz svetovne vojne. Med drugimi važnimi zadevami bodo razpravljali o ustanovitvi podpornih fondov (»Samopomoči«) svojcem ob smrti tovarišev. Vabimo vse tovarše — bivše volake iz svetovne vojne — šrom slovenske domovine, da se udeležijo tega kongresa brez oziroma na to, ali so že člani zveze ali ne, ker bodo z obširnimi referatami dana posameznikom navodila za ustanovitve podružnic Zveze in njenih podpornih fondov v krajih kjer še ne obstojijo. Sklepalo se bo med drugim tudi o osnutku enotnega spominskega lista vsem našim v svetovni vojni padlim in preminulim tovarišem, ki bo izdan ob 10 letnici konca svetovne vojne — našega osvobodjenja. — Vsak kri naj pošlje na kongres enega tovariša kot zastopnika. Javite udeležbo Zvezi slovenskih volakov iz svetovne vojne, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5, do zaključno 30. novembra t. l.

OBLAČILA

tvrdke J. Maček

LJUBI JANA, Aleksandrova 12
so najboljše in najcenejše.

* **Loterija Zemaljske kemijske straže,** ki bi se morala vršiti 8. t. m., je preložena na 15. maja 1928.

* **Pri naduhu in boleznih srca,** pri bolečinah v prsih, škrofulozni in rahitični, povečanju ščitničnih žlez in tvoritvi gošče je odvod v črevo z rabo prirodnih grenčice »Franz-Josef« bistveno domače zdravilo. Kliniki svetovnega slovesa so videli, da so se pri jetičnih prvi čas se pojavljajoča zaga-tenja umaknila z rabo vode »Franz-Josef«, ne da bi se pojavila neprijetna driska. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerij-skih trgovinah.

* **Pozabljena moška obleka.** Dne 7. novembra t. l. zvečer med 18. in 19. je neki gospod z Gorenjskega poznal v bufeju II. razreda na glavnem kolodvoru v Ljubljani zavitek, v katerem je bila kompletna ravja moška obleka. Ako je kdo našel ali pomoma vzel ta zavitek, naj ga proti nagradi odda v cvetličarni Panj Hvala, Dunajska cesta v Ljubljani. Stvar je bila seveda tudi prijavljena policiji, ki poizveduje, kje bi bila izgubljena obleka.

ITO — zobna pasta najboljša!

* Baržun plašče kemično čisti Damske in moške obleke tudi samo lika Tovarna Jos Reich

* Ikanina »Eternum«, glavna zaloga za Jugoslavijo, pri J Medved. manufaktura, Ljubljana Tavčarjeva ulica št. 7

* **Cyanan-kapsule** za zastrupljanje lisic; Drogerija Gregorič-Stanko, Ljubljana, Prešernova ulica 5. 1696

* **Volno, bombaž za strojno pletenje** in ročna dela doblje po namiznih cenah pri PRIFLOU Ljubljana, Stari trg 12. In Židovska ulica št. 4

* **Velika izbira volnenih in polvolnenih vakovrstnih bluz, perila kravate, vzorin in nogavice, rokavice ter zimskih perila — naroča po izredno nizkih cenah Ignacij Parat, Ljubljana, Sv. Petra cesta. 207**

83.

Ko bo konec te povesti
homo vsi za eni ješi:
Moški, ženske, vsako dete,
vse bo jedlo

(Dalje prih.)

Iz Ljubljane

* **Poverjenstvo Vodenikove družbe** v Sp. Šiški bo oddajalo knjige članom od 20. t. m. dalje, vsakokrat od 15.—16. ure. Napredalo se tudi člani da takol ob prevzemu letošnjih knjig obnovijo članarino za leto 1928, ki znaša zopet 20 Din.

* **Novinarjem!** V svrhu razgovora o važnih stanovskih zadevah in o glavni skupščini JNU sklicujemo za nedeljo, dne 20. t. m. ob 10. dopoldne članski sestanek v damski sobi kavarn »Emona«. Zaradi važnosti razprav in poročil udeležba obvezna. — Odbor.

* **60 letnica rojstva obhaja** danes v četrtek ugleden obrtnik in trgovec v Davorn Rovšek, fotograf v Ljubljani. Njegovim številnim čestitkam se pridružujemo tudi mi in kličemo: Na mnoga leta!

* **Otvoritev telefona pri pošti Ljubljana 7.** Pri pošti Ljubljana 7 (Šiški) je bila 12. novembra t. l. otvorjena javna telefonska govornica za krajevni in medkrajevni promet.

* **Norveška — domovina smučarstva** je naslov predavanja, ki ga bo imel Norvežan Inž. Tunold Thorleif Hansen v sredo 23. t. m. v veliki dvorani hotela Union. Predavanje bodo spremljale zanimive sklopitne slike. Inž. Hansen je znan norveški sportnik, ki pozna tudi dobre sredinevropske smučarske prilike, saj je živel tri leta med Čehi, in treniral v tem času češko smučarsko vrsto. Hansen nam bo podal razmere in položaj smučarstva v Norveški in

ostalih severnih državah, karakteristične pojave v življenju teh narodov, ki so vsi zimo navezani na smuč kot njih uslužnejše prometno sredstvo in o razvoju smučarskega sporta pri njih. Opisal nam bo slovite Holmenkolnske dneve, najpomembnejše prireditve pa tudi primerjavo nordijskega smučarstva s sredinevropskim nam bo točno orisal. Zato je tem važnejše, da se udeležijo tega predavanja vsi, ki se zanimajo za turistično in zimsko sporte. Predprodaja vstopnic bo pri tvrdki Gorec v palači Ljubljanske kreditne banke.

* **Kol ko stanovanj manjka v Ljubljani?** Da bo mogoče ugotoviti koliko stanovanj manjka v Ljubljani, vabi mestni magistrat vse ljubljane, ki iščejo stanovanje, da jim je sedanj stanovanje odpovedano ali pa stanovanja sploh še nimajo in ga iščejo, naj se ne glede na to, ali so že vložili kako prošnjo za stanovanje ali ne, zglase na mesecnem magistratu. V-od- na pripravi sehol dokaz da ma je stanovanje odpovedano. Ker je pričakovati precejšnje število prijaviteljev, se bodo sprejemale prilave po abecednem redu po priimkih prijaviteljev in sicer: v četrtek dne 18. novembra od črke A do F, v petek dne 19. novembra od črke G do L, v soboto dne 21. novembra od črke M do S in v ponedeljek dne 23. novembra od črke T do Z. Te prijave se bodo sprejemale od 8.—12 dop v mestni pisarni magistrata na magistratu, soba št. 22. Vsi kl se ne bodo mogli prijavit v navedenih dneh oziroma bodo iskali stanovanje po 21. novembru 1927 naj oddajo svojo prijavo na mestnem magistratu v sobi št. 41. Mestni trg št. 2. II nadstropje, med običajnimi uradnimi urami. Ker želi mestna občina ljubljanska dobiti na ta način čim točnejši pregled pomanjkanja stanovanj in obenem osnovati med hišnimi posestniki in najemniki brezplačno posredovanje v prometu s stanovanji, vabi najemnike, naj se točno odzovejo temu pozivu.

* **Kolko Ljubljana II. poziva svoje članstvo,** da se danes udeležijo pogreba brata dr. Iko Ešta Zbirališče ob pol. 16. na Bregu št. 14. Kroi civilni z znakom.

* **Ruska Matica in ruska ljudska univerza.** V soboto se bo vršilo v balkonski dvorani univerze predavanje univ. prof. Mihaela Jasinskega o predmetu: »Očrti zgodovine družine in zakona (braka) — Očrt I.« Začetek ob 19. uri. Vstop prost.

* **Javno predavanje Splošnega ženskega društva** v nedeljo, 20. t. m. ob pol. 11. dopoldne v balkonski dvorani univerze. Predava ga. dr. Alma Šodnik-Zupanec o snovi »Sodobni estetski psihologizem in njegovi ideji« predhodniki. Vsakdo dobrodošel. 1700

* **Modna čajanka »Atene«** je privabila večerj popoldne v Union več sto ljudi, večina seveda damskega sveta. Razne renomirane tvrdke so pokazale zanimive in lepe modele iz vseh panog ženske in deloma tudi moške obleke. Operna pevca gž. Šubeli in Rupeli, pianistka gđ. Novakovičeva in naša popularna pesnica umetnika gđ. Viskakova in Vilek pa so s svojimi nastopi poskrbeli za prijetno spremembo. Udeleženci so se razhajali zadovoljni in polni hvale.

Damske plašče

pač ni kupiti preje, dokler se ni videla krasna izbira plaščov (modelov) tvrdke P. Lukič v Stritarjevi ulici, ki nudi višek elegancije v teh oblačilih.

* **Kolo jugoslovenskih sester** v Ljubljani bo imelo danes v četrtek 17. t. m. ob 3. popoldne odborovo zelo. 1698

* **Občni zbor Ljubljanskega županskega kluba** se vršil v nedeljo ob 17. uri v kavarni »Sion«. Občnega zbora naj se vsi člani sigurno udeležijo. — Odbor.

* **Plesna vaja družabnega odseka** rač. uradnikov je dne 16. t. m. odpadla, ker je dvorana zasedena. Prihodnja vaja 23. t. m. — Odbor.

* **Kolo mu je zlomilo nogo.** V torku malo pred 17. se je nudil pasantom na Kette-Murnovi cesti razburljiv prizor. Neki vojak je peljal po cesti z dvoprežnim vozom sme ti iz mesta. Za vozom se je podilo več šolariev, med njimi tudi 9 letni Franc Pister, stanujoč na Zaloški cesti št. 10. Ta se je obesil za zadnji del voza, na mokri cesti pa mu je spodrsnilo. Loveč se je vtaknil levo nogo med špiče kolesa in vrtoče se kolo mu je nogo zlomilo nad gleženj. Na dečkov krič je vojak konje hitro ustavil ter izvelkel dečka izpod voza. Pološč ga je na prag bližnje hiše nakar je odpeljal. Pasantni, ki so videli nesrečo, so prihiteli bližje nakar je stražnik Fr. Drašček odredil, da so dečka z nekim privatnim vozom prepeljali v bolnico.

* **Drobna policijska kronika.** Od torka na sredo so bili policiji prijavljeni naslednji dogodki: 1. tatvina vozička. 1. pretep v gostilni, 1. prestopke obtrnega reda, 1. nezgod, 1. telesna poškodba, 1. izsleditev bivališča ter 8 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacija je bila izvršena 1. in sicer zaradi javnega pohujšanja.

* **Ogenj v sobi.** V sobi v pokolenega župnika g. Košmella je včeraj dopoldne malo pred 10. nenadoma nastal ogenj. Zaradi razgrete peč se so vneli razni predmeti, papir, dežniki in obleka. K sreči so ogenj opazili še predno se je razvil gasilci v Mestnem domu, ki so pravočasno preprečili nadaljno nevarnost.

* **Tatvina vozička.** Trgovec Julij Zupančič na Sv. Petra cesti št. 35 je imel spravljen na dvorišču hiše št. 3 na Reslvi cesti zeleno plekan dvokolesni voziček, vred 700 Din. Voziček pa je tako mikal neznanega tatna, da ga je v ugodnem trenutku odpeljal in ga brzokone za mal denar prodal.

* **Ozlejte si prekrasni božični prt.** delo Drž. župk. zavoda v Ljubljani, ki je razstavljen v izložbi trgovine Mayer.

* **Rihle ofie,** sveže dobite v drogeriji Kanc, Židovska ulica. 1704

Pri boleznih grla, bripavosti g'asu in nahoda, so neob. hodno potrebne

ANACOT-PASTILE

Iz Maribora

* **Politična novost.** »Delavska politika« poroča, da bodo Nemci za občinske volitve kandidirali skupno s klerikalci na eni kandidetni listi, češ da so se tudi sedaj s klerikalci v občinskem svetu glede nacionalizma čisto dobro razumeli in ravno tako tudi na kulturnem in seve gospodarskem polju. Koliko vest odgovarja resnici, nam ni znano, vsekakor pa bi to v jedru položaja na občini res dosti ne spremenilo. Sporazum, ki vlada med klerikalci in Nemci v občinski dvorani, je idealen: kaj šele v odsekih, kjer jih ne vidi in ne sliši javnost! Ločena kandidatura je torej nepotrebna.

* **Na slavnostnem koncertu,** ki se bo vršil jutri, v petek, v korist fonda za postavitev spomenika kralju Petru, se bo proizvajal naslednji spored: P. Bernard. Fantazija za violino solo z orkestrom. M. Bruch: Viloinski koncert G-mol s spremljevanjem orkestra in znamenita VI simfonija Čajkovskega za veliki orkester. Fantazija g. Bernarda, ki je naš rojak, se bo izvajala na tem koncertu prvič. Klavir je dala na razpolago naša domača tvrdka Jos. Brandl.

* **Ljudska univerza.** Jutri v petek ob 20. predava univerzitetni profesor g. dr. Serko o človeškem živčevju in nje funkciji.

* **Leposlovje in tudi poljudno znanstvene knjige** kupuje antikvarčno »Ljudska knjižnica« v Mariboru. Narodni dom. Proubde pismono ali osebno ob uradnih prah v četrtek in soboto zvečer ter v nedeljo dopoldne v Narodnem domu. Prihiti!

* **Delovanje protidržavnih elementov.** O tej panogi obče uprave mariborske oblasti pravi zadnje poročilo velikega župana: »Stanje javne varnosti in reda v oblasti je izza časa prvega zasedanja oblastne skupščine smatrati še vedno za dovolj ugodno. Destruktivno delovanje protidržavnih elementov, zlasti komunistov, se še vedno omejuje samo na pritajeno agitacijo, ki izrablja zlasti težke pogoje gospodarske in življenske prilike za svoje namene. Vendar pa v širši javnosti ne najde pravega odmeva, ker mu posvečajo državna oblastva vsu potrebno pozornost in s primernimi zakonitimi sredstvi ta splošno destruktivni pokret sproti zatirajo. V splošnem se lahko reče, da tudi v zadnjih 8 mesecih o kakem resnejšem, nevarnejšem gibanju boljševiško ali komunistično razpoloženih elementov v mariborski oblasti sploh ni govora. Tudi doslej ni bilo opazati v področju oblasti nevarnejših pojavov špijonaže, ali priprav za atentate, bodisi na vplivnejše osebe, bodisi na vojaške objekte«. V jedru ima SLS-veliki župan gotovo prav. Čudno le samo to, kakaj potem klerikalna vlada zapira preproste delavce, proti katerim ne more ničesar dognati in dela zaradi tega brezuspešne hišne preiskave in škodo ubožim delavcem. V tem, da se zlasti zadnji čas industrije po Mariboru in bližnji okolici naravnost poplavlja s tujim nemškimi elementom, zlasti iz »Deutschböhmen«, seveda naše oblasti ne vidijo nič nevarnega državi in za to puščajo zopet v službi nemške inozemce celo v poslu knjigovodij in podobno, kot nenadomestljive. Nam pa se zdi gospodarsko zaslužnjevanje naroda ob med cel veliko bolj nevarno, kakor pa nerazodno govorčenje kakega delavca, ki v gladovanju fantazira o komunizmu.

Iz Celja

* **Prevoz zemeljskih ostankov inž. Mihaela Vošnjaka** v domovino. Kakor smo že poročali, prepeleto telesne ostanke inž. Vošnjaka danes z pol. 12. vlakom v Celje. Ob 12.30 se snidejo na kolodvoru vsi prijatelji in čestitki M. Vošnjaka, zlasti pa zastopniki celjskih gospodarskih, kulturnih in narodnih korporacij. Od zemeljskih ostankov M. Vošnjaka danes z pol. 12. z vlakom v Celje. Ob mu izkaže čast kot nekdanjemu sostanovniku Dijaške kuhinje. Rajni Vošnjak je bil dolga leta v Celju ter je bil pri ustanovitvi važnih še danes delujočih celjskih društev in korporacij odlično soudeležen. Celjski pevci zapoje žalostnike in eden izmed oseb njih prijateljev bo izpregovoril o delu in zaslugah velikega pokojnika. Celisko narodno občinstvo, uradi, društva in druge korporacije so vabljeni, da po možnosti v obilnem številu prisostvujejo temu počastitvenju. Ob pol. 12. uri pop. prepeleto vagon s krsto v Velenje. Cerkevni pogreb se bo vršil v St. Ilju. — Iz Ljubljane se pride poklonit pokojniku deputacija Primorcev, društva »Sočec in Kluba Primork«.

* **Sestanke volivcev »Združene slovenske gospodarske stranke«** se bo vršil danes zvečer ob 29 v gostilni Matije Puncerja v Sp. Hudinji. Za vse zaupnike je sestanke obvezen. Volilci — somišljeniki, udeležite se sestanka polnoštevilno!

* **V spomin Mihaela Vošnjaka** je poklonila Celiska posojilnica ob prihiti prevoza njegovih telesnih ostankov v domovino Državni zaščiti dece v Celju za božičnico Din 2000. in celjski Dijaški kuhinji Din 1000.—

* **Francosko predavanje.** Celjski francoski krožek priredi jutri, v petek točno ob 18.15 v mestnem klubu javno predavanje v francoskem jeziku. Predaval bo lektor ljubljanske univerze g. R. Mariel o temi »Scenarij in tpi iz francoske revolucije«. G. Predavatelj bo poisleval svoja predavanja s številnimi lepimi slikami. Prijatelji francoskega krožka so iskreno vabljeni.

* **Ugotovitev.** V nedeljo smo med celjskimi novicami poročali, da pride pred poroto zaradi uboja nekaj Josip Tovornik Ugotovljamo, da ta mož ni v središču in v nobenih stitih z g. Inšom Tovornikom, klinčavničarskim mojstrom na Bregu pri Celju, ki je poznan kot pošten obrtnik.

ga, z druge strani pa je verjetno, da med Slovenci ni umetnice, ki bi nam bila to vlog podalga popolneje od gđ. Danilove. — Ga. Medvaldova je bila v vlogi dolilje igral-sko sigurna in recitacijsko dobra. Gospod Levlar je bil efekten Jason. Čeprav bi nam mogel dati ta naš umetnik še bolj izrazite tone, nego smo jih občutili snoci. Vlogo Kreona in Aigeusa sta absolvirala gž. Cesar in Kralj.

V zboru, ki je bil skuplasko slikovit in dokaj razgiban, so imele posamezne recitacije dame Juvanova, Balatkova, Mira Danilova, Debellakova, Rakarjeva in Vida. Sodelovalo pa je tudi 10 licej in dva otroka. Po vnanjem efektu bo »Medela« vsakogar mikala, njena globoko človeška vsebina utegne zgrabiti zlasti žene, saj se na tolikih mestih opazuje resnice, ki so danes prav tako veljavne kot so bile l. 431. pred Kr.

Koncert kemoraznega kvarteta Zika se vrši definitivno danes, v četrtek zvečer ob 8. uri v Unionski dvorani Ni dvoma, da bodo Zikovi, ki uživajo po vsem svetu velik ugled in sloves, privabili na svoj današnji koncert v Unionsko dvorano toliko občinstva, da bo prostor do zadnjega kotička napolnjen. To slavni umetniki —

Proslava obletnice premirja v Parizu in Londonu

Včeraj smo obširneje poročali o pariški in londonski proslavi 11. novembra, dneva, ko je bilo pred devetimi leti sklenjeno premirje med zavezničskimi in nemškimi vojskami. Danes prinašamo troje slik s pariških in londonskih slavnosti: na levi: maršal Foch govori množicam; na sredini: minuta molka pred grobom Neznane junaka pred Slavolokom v Parizu; na desni: angleški kralj Jurij in princ Waleski v minuti molki pred grobom angleškega Neznane junaka.

Blumensteinova afeta vedno bolj skrivnostna

V ozadju tudi komunisti. — Seznan krivcev je vsak dan večji ter izkazuje tudi ugledne osebe.

V Blumensteinovi aferi so nastopili novi momenti. Pariška policija je izgotovila seznam ponarejenih kuponov in je ugotovila, da je Blumenstein spravil v obtoč 60.000 ponarejenih titrov, ki predstavljajo skupno vrednost 30 milijonov frankov.

Industrijalec Jean de Fallois, ki je v aferi močno kompromitiran, je samo dozveden inženjer ter nima nobenega pravega poklica. Pred oblastmi se je včasih izdal za inženjerja, včasih za advokata. Vzdrževal je tesne zveze s

zi, da je konzulu Lacazeju, ki se je nanj obrnil, dal neki nasvet.

Pariška policijska prefektura je velično aretirala še bankirja Boyenvala, ki se je zapel v zveze z Blumensteinom potom znanja s Tovbinijem, na katerega je slučajno naletel pri svojem krojaču. Sklepala sta kupčijo glede hotelskega podjetja na Korziki in sta se na ta način začela baviti tudi z madžarskimi rentnimi papirji.

Pariz, 16. novembra, h. Danes so bile v falzifikatorski aferi madžarskih vrednostnih papirjev zaslišane nekatere pričre. Presenetila so nekatere razkritja iz raznih listin. Sokriva je baje tudi

× Strojna puška za obrambo proti roparjem. Pred občinstvom v Buenos Airesih so se vršili poskusi z majhno strojno puško, ki izstreli v sekundi 10 strel. To orožje je posebno pripravljeno za varstvo denarnih transportov in obrambo proti roparjem.

Eksplodizija največjega gazometra na svetu

Katastrofalne posledice eksplozije.

Podatki o eksplozijski katastrofi gazometra v Pittsburgu, o kateri smo že včeraj poročali, so sedaj vsaj v glavnem znani. Rezultat preiskave je strašen: katastrofa je zahtevala 28 mrtvih, 300 ranjenih, 17 ljudi pa še pogrešajo. Veliko večje pa je število prizadetih. 5000 oseb je brez strehe, ker jim je eksplozija razdejala stanovanja.

Kakor smo že javili, je bilo pri eksploziji poškodovanih posebno mnogo otrok, ki so čakali na pouk v šoli, ki stoji blizu plinarne. Eksplozija je popolnoma razdejala celo mestno četrt. Na več krajih je izbruhnil ogenj, potem pa so tudi popokale vodovodne cevi, ki so povzročile pravico povodenj.

Najtežje je ugotavljati istovetnost mrtličev, katere so drobci gazometra nečloveško razmesarili. Vse Pittsburg je na nogah pri reševanju brezdomcev,

Od širokovnjakov priporočene za varstvo proti vnetju grla, prehladu kakov tudi gripi.

Panflavin pastile imajo proti vsem nalezljivim boleznim specifično dejstvo, katerega ne dosega ni jedno drugo sredstvo.

Prave Panflavin pastile v gornjem originalnem omotu se dobe v vseh lekarnah.

„Mafalda“ štrli iz vode

Te dni je pasirala mesto, kjer se je ponesrečila „Mafalda“, ladja „Elia“. Kapitan ladje je videl, da gleda nekaj iz vode, in je velel zapeljati bliže. Skozi daljnogled je ugotovil, da štrli iz vode poveljniški most potopljenega „Mafalde“, ki se je pogreznila med Bahijo in Rio de Janeirom.

Natančnejša izvidna vožnja je stvar pojasnila: Razbita ladja leži namreč samo 30 m pod vodno gladino. Ker je bilo zadnje dni morje zelo burno, se je ladja zopet premaknila in poveljniški most je bil viden s prostim očesom več sto metrov daleč. Kapetan „Elia“ je poslal poročilo o vsem, kar je videl in konstatiral, pristaniškim poveljstvom južnoameriških luk, da bodo pomorščaki natančno obveščeni o nevarnosti, ki jim pretijo.

Kako so sovjeti proslavili 10letnico režima

Neki italijanski list objavlja poročilo svojega dopisnika iz Moskve, ki prikazuje sovjetske parade ob 10letnici oktobrske revolucije. Svečanost je bila naravnost nepopisna in pri njej so sodelovale nepregledne množice. Najzanimivejša je bila vojaška smotna na Rdečem trgu pred Kremljem. Stalin, ki je notorično slab govornik, je napravil previdno taktično potezo in se je vzdržal govora. Zato pa je imel glavno besedo Buharin.

Vorošilov je pregledoval čete. Defile vojaštva je bil zelo impozanten. Na čelu poveljstva so korakali vojski s šlemi. Za njimi se je uvrstila policija na konjih in potem kozaki v starih uniformah. Ko je bil vojaški sprevod zaključen, se je začela procesija delavcev, ki je trajala celih 9 ur od jutra do poznega popoldne. Sodelovalo je namreč v njej 1 milijon ljudi. Med njimi so bili zastopani vsi kraji prostrane Rusije in tudi Kitajci so bili zastopani. Delavci so v sprevodu nosili deske z revolucionarnimi napisi in s karikaturami, med katerimi je bilo posebno opaziti spaki Mussolinija in Chamberlaina.

V popoldanskih in večernih urah je prišlo do bučnih incidentov. Muralov, ki se šteje med voditelje opozicijskega, se je na vogalu neke ulice povzpel na mizico ter je zaklical: „Stalin je izdal revolucijo, živel Trockij!“ Množica je deloma pritegnila, deloma protestirala. Prišlo je do pretepotov, in čuli so se kliči: „Dol z Židji! Interveneriti je morala policija.“

Na nekem balkonu je stal Trockij, obdan od svojih pristašev. Med njimi sta bila tudi Preobraženski in Kamenjev. Trockij je imel oster nagovor, v katerem je dejal, da so ostali v Rusiji na površju trije: bogati kmetije, birokrati in Nepmani. Njegov govor je izzval silno vznemirjenje. Policija je udrla na balkon, odstranila z njega govornika, vojski pa so začeli streljati v množico. Se hušji incidenti kakor v Moskvi so bili v Leningradu. V imenu opozicije sta tam govorila Zinovjev in Radek. Tudi tam je policija polovila mnogo protivnikov režima.

Največji trn v peti sedanje ruske vlade je Trockij. Vesti, da je ubit, se demantirajo. Trockega ni mogoče ne konfinirati ne internirati, ampak samo ustreliti. Tega čina pa se današnja moskovska vlada boji, ker ima Trockij za seboj velike množice. Stalin trdi sicer, da je njegov položaj trden in da ima večino v stranki, ker stoji za njim birokracija, ves poli-

tični aparat in vojska. Da ubije svoje nasprotnike, je začel pritiskati na opozicijo, obenem pa deloma aplicira program Trockega. Kakšen bo izid tega gigantskega dvoboja med obema voditeljema, je težko proročati. Na eni strani razvija vlada mrzlično akcijo ter odstranjuje iz komunistične stranke vse sumljive elemente, na drugi strani pa pripravljata Trockij s prijatelji tajno protirevolucijo.

Svetovna znamka Cendre de rose Rouge mandarine Bourjois Paris.

82 let službe pri istem podjetju

V West Bromwichu je pred kratkim umrl 91 let stari John Hughes. Mož je bil človek posebne vrste. 82 let je prebil v službi istega podjetja.

Začel je svojo kariero kot 9 letni deček. Najprej je bil tekač, potem sluga. Vzpenjal se je od stopnje do stopnje, zavzemal čedalje boljše položaje in slednjič je postal generalni ravnatelj. Izumil je več pripomočkov, kojih patente je prodal firmi, ki je z njimi zaslužila ogromne vsote. Novinarjem, ki so ga obiskali malo pred smrtjo, je izjavil, da živi dolgo zato, ker je vedno zadovoljen. Njegovo pravilo je bilo: „Hodi zgodaj spat, vstajaj rano, delaj vedno! Kdor si zna čas pravilno razdeliti, se ne more postarati.“

× Čudna bolezen med berlinskimi otroci. V berlinskem predmestju Pankovu se je med šolskim decem pojavilo več primerov nove dolej nepoznane bolezni, ki kaže znak zlatenice. Bakteriološka preiskava ni rodila nikakih posebnih rezultatov, vendar je treba v pomirjenem roditeljev povdariti, da bolezen ni smrtna.

× Šah z živimi figurami. Mestni magistrat v Hessenu je povabil znana šahista dr. Laskerja in Bogoljubova na partijo šaha z živimi figurami. Pri partiji bodo stasirale hessenske dame in gospodje.

× Viljem želi prezimovati v Italiji. Po oblačencih bivšega cesarja Viljema je kupil dva mala otoka na jezeru Maggiore za 70 tisoč dolarjev. Viljem namerava na enem izmed teh otokov sezidati svojo zimsko bivališče.

Dolga zima

zahteva dobrih, težkih in toplih zimskih suken in ulstrov, ki so pri trdk Drago Schwab pripravljene, da Vas ogrejejo. Za mal denar jih dobite, pridite!

Sport

Službeni komunike JHS.

Upravni odbor JHS je na svoji XVII. redni seji dne 10. novembra t. l. po proučitvi članka v „Sportistu“ „Savez je po- ništilo utakmice BSK - Jugoslavija iz pro- letne sezone“, dalje radi netočnih in- sinuacij glede izločenja prvaka BHP iz tekmo- vanja za državno prvenstvo, ugotovil:

Da anulacija prvenstvene tekme BSK - Jugoslavija ni posledica mišljenja posamez- nika iz upravnega odbora BHP, temveč, da je sklep glede anulacije dosežen v smislu pravilnika JHS odn. opčega pravilnika JHS.

Upravni odbor JHS konstatira, da je uprava BHP prvotno a limine odklonila obravnavo protesta B. S. Kluba proti ve- rifikaciji prvenstvene tekme ter na podlagi zapisnika JHS-a z dne 30. VIII. 1927 po- novno razpravljala o tem protestu.

Rešitev po upravi BHP je bila povsem pogrešna in v nasprotju s cit. pravilniki, vsled česar je upravni odbor JHS na svoji X. redni seji z dne 19. septembra t. l. sklep BHP razveljavil in odredil v smislu obsto- ječih pravil, da uprava BHP verificira tek- mo 6 : 0 za B. S. Klub, ker je Jugoslavija dejansko nastopila z neverificirano igralko gđ. Bunuševac. Glede kazni pa, da člen 7. § 14 opčega pravilnika predvideva zabran- igranja od 2 do 4 tednov.

Trditve v „Sportistu“, da je bivša uprava JHS uničila ves material in da je vsled tega uprava BHP sprejela sklep, da imajo vse igralke pravico nastopa, ne more spreme- niti dejstva, da gđ. Bunuševac ni bila ve- rificirana, kajti sedanja uprava JHS pose- duje seznam verificiranih igraljk Jugoslavije od 14. maja t. l., ki ne vsebuje gđ. Bu- nuševac kot igralke Jugoslavije.

Glede ostalih navedb v „Sportistu“ uprav- ni odbor ugotavlja, da so bile iste za sklep Saveza povsem nemerodajne in tedaj ne- vredne nadaljnjega polemike.

V zadevi tekmovalja za državno prven- stvo odn. o izključitvi prvaka BHP iz tega tekmovalja objavlja upravni odbor JHS naslednje:

Vsi podsavezi so bili v smislu sklepa II. redne seje JHS z dne 5. V. 1927., tedaj pred 6 meseci obveščeni, da imajo brez- pogojno zaključiti prvenstvene tekme za jesensko sezono do 3. oktobra t. l., da bo JHS omogočeno še tokom oktobra izvesti tekmovalja za državno prvenstvo. Z zapi- snikom X. redne seje z dne 19. IX. t. l. so bili podsavezi ponovno opozorjeni na sklep II. redne seje; istočasno pa je bil objav- ljen zbranje rednega tekmovalja za državno prvenstvo, glasom katerega se je imelo odigrati I. kolo državnega prvenstva v Beogradu dne 9. X. 1927, in sicer prvak BHP : prvak ZHP. Iz navedenega je raz- vidno, da BHP ni bilo onemogočeno dovr- šiti potrebne priprave. Dasiravno je upravni odbor opozarjal podsavez, da po- roča o poteku priprave, je ostalo to opozorilo brez odziva ter je savezni sekre- tar 4. X. 1927. brzojavil med drugim BHP., da javi prvaka podsaveza. Na to brzojavno vprašanje je savezni sekretar prejel nasled- nji stereotipni odgovor

„utakmice odložite — dopis sleduje“

Glasom dopisa br. 318 utemeljuje upra- va BHP odložitve tekme radi tega, da je Loptaški podsavez imel zasedene vse ter- mine do 17. oktobra t. l. Značilno za upra- vo BHP je vsekakor, da je to ugotovitev zamogla sporočiti Savezu 5 dni pred tek- mo.

Na svoji XIII. redni seji dne 14. okto- bra je upravni odbor po proučitvi uteme- ljitve BHP sprejel sklep, da se prvak BHP izloči iz tekmovalja za državno prvenstvo. Brzojavnemu protestu SK Jugoslavije upr. odbor ni mogel ugoditi, ker Savez ni prejel od uprave BHP službenega obvestila odn. potrdila, da je SK Jugoslavija prvak BHP. Dne 28. X. 1927 je savezni sekretar pre- jel zapisnik BHP z dne 16. X. 1927 iz kate- rega je ugotovljeno, da je bila odigrana pr- venstvena tekma BSK : Jugoslavija z re- zultatom 7 : 4 za Jugoslavijo, dočim je službeno obvestilo, da je prvak BHP SK Jugoslavija datirano pod 3. XI. 1927., tedaj točno en mesec kasneje, kot je bilo za do- vršenje prvenstvenih tekem določeno.

Upravni odbor je vedno varoval popo- lno objektivnost, ne more pa odgovarjati za pogreške, katere je storil iz katerega- koli razloga upravni odbor BHP. Upravni odbor JHS zamore v vsakem oziru doku- mentirati svojo resno voljo do smotrene- ga in uspešnega dela, upravičenosti svojih sklepov ter bo razvoj dogodkov pokazal, da je upravni odbor JHS postopal povsem korektno.

Prepuščamo širši sportni javnosti, da sa- ma sodi o moralni in sportni vrednosti na- prav savezu iznesenih očitkov in insinua- cij.

Obe zadevi so s tem za upravni odbor JHS definitivno rešeni.

Vse zlo v našem sportnem življenju iz- vira iz pomanjkljive discipline, premalega ču- ta za odgovornost in klubske zagrenen- sti, ki prehaja od posameznih članov na klube in od slednjih celo v nadrejeni for- um — podsavez. — Borba, ki bi morala biti posvečena visokim in idealnim ciljem sporta in propagandi istega, se vodi v smeri nadvlade posameznikov v klubih in klub- ov v podsavezu, sport pa pri tem propa- da. Namesto discipline, reda in sportskega udejstvovanja vidimo osebno kričastvo in verigo intrig, ki se skuša na spreten način splesti do najvišjega hazenskega foruma. Savez ima resno voljo vse te zle pojave zadušiti v kaš, vse kar je gnilega radikal- no iztrebiti ter bo v svesti si pravilnosti svojega dela in programa stopal trdno po svoji ravni poti — kajti brez reda in dis- cipline ni sporta.

Sestanek smuške sekcije SK Ilirije v četrtek dne 17. t. m. v ilirijanski sobi ka- varne Evropa. — Načelstvo.

Sportno drsalnice SK Ilirije se odpro- najbrže v soboto. Sportno drsalnice SK Ilirije ob Celovški cesti pod Koslerjevim gra- dom se odpro ob ugodnih vremenskih raz- merah predvidoma v soboto popoldne. V večernih urah bo drsalnice električno raz- svetljeno, publiki bo na razpolago velika topla garderoba in buffet. — Za drsalce, dame in gospode, ki se bodo hoteli izpo- polniti v umetnem drsanju, priredi SK Ilirija posebne tečaje. Permanentne vstopni- ce za sezono 1927/28 se izdajajo od 18. t. m. dalje pri trdk J. Gorec, Dunajska ce- sta, po ceni 100 Din. Za člane SK Ilirije in diake vobče se izdajajo znižane perma- rentne vstopnice po ceni 50 Din, dočim dobijo člani SK Ilirije, ki so dijaki, karte po ceni 30 Din.

Jean de Fallois, eden izmed glavnih komplicev v aferi Blumenstein.

Simon Tavblin

(na desni), avanturist in agent tretje in- ternacionale ter zaupnik Rakovskega, bivšega sovjetskega poslanika v Parizu, je, kot vse kaže, glavni akter v aferi Blumenstein. Na levi njegov brat Boris, ki je bil z njim vred aretiran.

komunisti in „Matin“ ve celo poročati, da je bil intimen prijatelj Rakovskega, bivšega sovjetskega poslanika v Pa- rizu.

Drugi aretiranec, bivši konzul Pierre Lacaze, je bil svojčas vicekonzul fran- coske republike v San Franciscu, po- zneje pa je isto službo opravljal v Car- tageni. Od 1. 1922. je na razpoložanju. Simon Tavblin, eden najzvestejših pomagačev Blumensteina, je pustolo- vec mednarodnega kalibra ter je na gla- su prevejanega agenta še izza lanske- ga leta, ko je skušal kot plačanec tret- je internacionale z Jeanom de Falloi- som dobiti v svoje roke večino delnic rusko azijske banke. Vihotapil je iz Rusije v Francijo na tisoče papirjev, ki so v Rusiji izgubili sleherno vrednost, ki jih pa Francija ni priznala.

V seznanu krivcev se je pojavilo novo ime v osebi senatorja Reynalda, ki pa zatrjuje, da je nedolžen in da je z Blumensteinovo afero le toliko ve-

Pierre Lacaze,

konzul na razpoložanju, je bil zaradi suma soudeležbe na aferi s falzificirani- mi madžarskimi vrednostnimi papirji aretiran. Na sliki: Pierre Lacaze na sodniji.

neka visoka francoska osebnost, za ka- tero je bilo izdano povelje za aretacijo. Dotična oseba je zbežala in policija upa, da jo bo v nekaj dneh prišla. Imena te osebe preiskovalne oblasti zaenkrat nočejo izdati. Na podlagi za- plenjenih listin se zdi, da so v afero zapleteni tudi sovjetski agenti. Veliko senzacija je vzbudila danes tudi areta- cija bankirja Reneja Hausa.

Dunaj, 16. novembra, h. Danes so na dunajskem stanovanju v Parizu areti- ranega Blumensteina izvedli hišno pre- iskavo ter našli številne vrednostne papirje in pisma, ki so bila vsa za- plenjena in predložena varnostnim oblastem.

C. Phillips Oppenheim:

Milijonar brez denarja

Dorrington je zložil svoje pismo. Bil je v spalnici halji in ostanki obilnega zajtrka so še stali na mizi.

»Nu,« je dejal, dober se zleknivši v naslanjaču, »zdaj se pomeniva. Kako vam je ime?«

»Ernest Brown.«

»Veste, zakaj sem vas povabil?«

»Mislim, da zaradi šoferske službe? Voz se mi vidi kaj pripraven in prav dobro se upam nadomestiti vašega bolnega šoferja.«

»To je bila samo preteza. Ako se sporazumeva, mi lahko koristite več od kogarkoli na svetu. To vas preseneča, jelite da?«

Bliss ni mogel reči, da ne. Dorrington se je nasmehnil. »Sedite!« je velel priljudno.

Bliss se je s primerno ponižnostjo spustil na rob enega svojih lastnih usnjatih stolov. Dorrington se je trenutek obotavljal, nato je porinil zabojček s smotkami pred gosta. »Poizkusite eno! Boljšega tobaka še nisem pil, kar pomnim.«

»Mislim, da ne,« je vzdihnil Bliss in žalostno vrge oko na skraćeno zalogo.

»Kako menite?«

»Reči sem hotel,« je brž popravil Bliss, »da umem ločiti tobak od tobaka. To so »Partagas« iz leta 1894. — izvrstna letina, ki je ni več dosti na svetu.«

»Nu, veseli me, da cenite mojo znamko. A zdaj poslušajte! Moje mnenje o vas je že ustvarjeno in zmotim se malokdaj. Vse predobri se mi vidite za šoferja — stavim, da ste imeli v življenju smolo. Nemara bi vam bilo prav, če bi mogli brez velikega napora zaslužiti lepe denarce.« Tako govoreč se je sklonil naprej. Bil je šibke rasti in zal kakor ženska, samo oči je imel nekam premalo vsaksebi.

»Rad bi vam zaupal majhen načrt, ki sem ga zasnoval. Dokaj predrzen je, a če se posreči, boste lahko živeli nekaj let brez dela in brez skrbi. Če izpodletí, se morate kajpak pripraviti na neprimike.«

Bliss je zamišljeno ogledoval svojo smotko. »Ali naj to pomeni, da vaš načrt nasprotuje zakonu?«

»Morda.«

»Kako ga morete potem zaupati neznanu?«

»Jako razumno vprašanje! A vzrok je preprost: vi ste edini, ki morete uspešno uresničiti moje namene.« Dorrington je vstal in je zaprl vrata v kopalnico. Nato se je vrnil na svoje mesto. »Ne bom vas dolgočasil z zgodbo svojega življenja. Le toliko vam povem — iz dobre hiše sem in moja vzgoja je bila skrbna, toda delo se mi upira. Zato služim denar na druge načine. V tem trenutku sem spet enkrat suh... Oglejte si to stanovanje! Bakrorezi po stenah, pohištvo, porcelan, vse to je vredno lepih denarcev. To stanovanje je dom neizmerno bogatega človeka. Ni mi treba pripomniti, da ta človek nisem jaz. Pravi domačin je mlad mož, ki je moral za nekaj časa izginiti in to tako nenadoma, da ni ničesar ukrenil zastran svojih stvari, ampak je pustil tu samo služabnika, da bi pazil nanje. Sluga je ostal nekaj mesecev pošten, a brezdelje in samota sta ga pokvarila. Z eno besedo, dal mi je stanovanje v najem — za bore pet funtov na teden.«

»Bože moj! Med brati je vredno petkrat toliko!«

»Poizvedoval sem o tem Blisu — tako je namreč ime gospodu — in zdi se mi, da ga še ne bo kmalu domov. Vsa njegova pisma dobiva odvetnik. A nedavno tega je prišel semkaj vrednostni zavoj, in ker sem zdaj jaz Mr. Bliss, sem ga odprl. V ovojju je bila njegova knjižica za obračune z London & City Bank. Uganite, koliko ima Bliss samo pri tej banki na tekočem računu?«

Bliss je pomislil. »Morda kakih sto šestdeset tisoč funtov?«

Dorrington je obnemel. Zdrznil se je in bledica mu je obilila čelo. Nejeverno je izbulil oči v gosta. »Sto šestdeset — kako

veste —? Kako vraga morete soditi?«

»Rekel sem prvo, kar mi je prišlo na um.«

»Njegov konto je točno 158732 funta in nekaj šilingov. Vse ta lepi denar leži v banki brez koristi. Prilegel bi se mi vsaj del te vsote, ako ne vsa — in vam gotovo tudi.«

»Ne morem reči, da ne.«

Dorrington je prinesel iz sosednje sobe fotografijo. Bliss je osuplo zastrmel v svojo lastno podobo.

»Ali ne vidite ničesar čudnega?«

»Ne, ne vem — samo silno podoben mi je!«

Dorrington je zadovoljno pokimal. »To sem opazil že snoči, ko ste me peljali v restoran. Zato sem vas povabil k sebi in zato bi vas rad pridobil za svoj poizkus, s katerim hočem odvzeti temu odsotnemu milijonarju del njegovega krivičnega mamona.«

Bliss je zamežal. Tih nasmeh mu je zaigral na ustnicah. Vpraševal se je, ali bedi ali sanja.

»Našel sem nekaj njegovih podpisov,« je nadaljeval Dorrington, »in sem se izvežbal v njih posnemanju do najpopoineskega dovršenstva. Moj predlog je kaj preprost. Ček na veliko vsoto bi utegnil tudi z dobro ponarejenim podpisom zbuditi sumnjo, ako ga predložim neznanec. Če ga pa prinesete vi in to v obleki gospoda Bliss, tedaj ne dvomim, da vam ga izplačajo.«

»Mislite, da sem mu dovolj podoben?«

»Nu, morda je med vama kaka različica. Vaša pojava je veliko krepkejša — toda za najino rabo ste mu dovolj podobni, zlasti še, če greste tja ob taki uri, ko bo mnogo prometa, in si zavijate vratnik, kakor da ste prehlajeni. Iz prva sem hotel napraviti samo ček za dva ali tri tisoč funtov; v tem primeru bi se bil zanesel samo na podpis. Ko pa sem našel vas, sem sklenil, da zvišam vsoto na osemdeset tisoč funtov. Vi jih dobite dvajset. Šestdeset jih vzamem jaz. Ako vas vprašajo, čemu potrebujete toliko denarja, recite, da kupujete neko imenja.«

Lokomobil

Lanz 40—60 HP iz leta 1922, ohranjeno kakor nova se z vsemi pripadki takoj proda radi povčanja obrata.

Martinec, Ljubljana-Prule 8.

Sirofen dr. Gjuriča

Na osnovi mišljenja glavnega sanitetskega soseda in odobrenja ministrstva še od 29. januarja 1908 z velikim uspehom uporabljajo proti kašlju, kataru pljuč in bronhiju, tuberkulozi, gripi itd. priporočeno vedno od vseh zdravnikov specializovanih za npranje bolezni. Dobite ga v vseh lekarnah in drogerijah. Kjer ga ni, pišite na lekarno »Cura Dukana« — Knežev Spomenik, Beograd 11826 a.

Uredite si prebavo, da vam minejo bolečine!

Bolečine v želodcu, čreveh, trdo telesno odvajanje, glavobol, pritisk krvi v glavo, nervoznost, pomanjkanje spanja, zlata žila, slab tek — nastane zaradi slabe prebave. Uredite si svojo prebavo s preizkušenim eliksirjem FIGOL, da vam minejo bolečine. FIGOL-elixir ureja prebavo in vam vrača zdravje. FIGOL proizvajala in po pošti razpošilja z navodilom o uporabi.

lekarna dr. Semelitz, Dubrovnik 2
Poskusna steklenica z ovojem in poštino Din 40.— Originalni zabojček s 3 steklenicami Din 105.—, z 8 steklenicami Din 245.—.

Komandno društvo „Balk blok“

Beograd Kralja Milana 85.
Telefon: 50-81. Brzjavlj. Balkanblok. Podjetje za trgovino in izvoz deženih izdelkov — Kupuje večje količine vagonškega blaga: Krompir, la, »rožila«, franko vagon Beograd: Crni luk, »Pogačar«, la: Fižol, la beli debel (letosnji pridelek).

Violine od 95.— Din

gramofoni od 345.— Din. ročne harmonike od 85.— Din. mandoline od 136.— Din. citre od 192.— Din. gitare od 207.— Din. lesena in pločvinasta pihala, tamburice itd. v prvovrstni kvaliteti, po izredno nizkih cenah, direktno s tovarniškega skladišča.

Instrument, ki vam ne bi ugalaj, vzamemo nazaj.

Zahtevajte ga takoj od tvrdke: Skladišče MEINEL & HEROLD, tovarna glasbil, gramofonov in harmonik, MARIBOR št. 101.

Veliki ilustrirani cenik zastoji!

Zahvala.

Vsem, ki so z nami sodelovali v boju z boleznimi in ob smrti naše nezabne matere, sive matere, oz. naše gospe.

Evgenije vd. Schmid

izrekamo najiskrenejšo zahvalo Obenem izražamo prisrčno zahvalo za darovane vence in šopke ter vsem onim, ki so pokojno spremljali na njeni zadnji poti.

Zaujoča rodilna Zander, podpokovnik v po. Jakob Klemenc.

KOLMANOVO PLAGILO

JE NAJBOLJŠE CENA PO KROMADU SAMO EN DINAR

ZAKAJ BI KUPOVALI DRUGO?

ELEKTRONKE

FRANC BAR, LJUBLJANA.

Cankarjevo nabrežje 5.

Nacio aparat: potrebščine velik ilustriran cenik vidi v kraken.

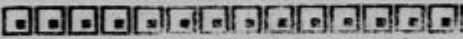

Poziv!

Ker se v zadnjem času za mojim trblo trom trojico razne lažne govorice v prozornem namenu da bi se iz osebnega masčevanja blatilo moje dobro ime, prosim vsakogar, ki pošteno misli in bi kaj takega izvedel, da mi nemudoma javi ime dotičnika, da ga izročim zaslužni kazni.

Valter Stuzzi

kone zobni tehnik, Domžale.

NAJBOLJŠA

SVINJSKA MAST

znamke — I. P. — znamke

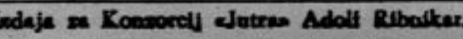
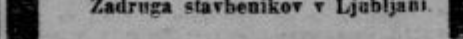
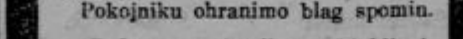
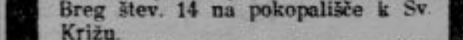
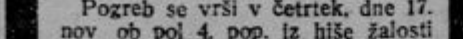
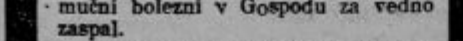
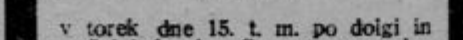
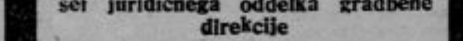
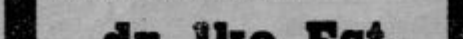
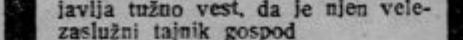
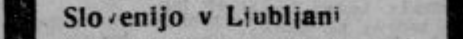
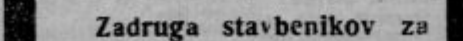
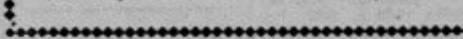
lastni izdelek tvrdke

E. POPOVIC, LJUBLJANA

se razpošilja v rokah po 20 in 50 kg ter sodih po 50, 100 in 200 kg.

Prekajemo svinjsko meso vedno na zalogi po izredno nizki ceni.

Točna postrežba! Cene najnižje!

Heinrich Wagner

Trieste

Telegr.: Chimwag. geg. 1892
Telet N 77—96.

Import in eksport

sušovin in kemikalij, aznih vrst za papirnice, milarne, steklarne, usnarne, barvarne tekstilne tvornice in tvornice barv. Posebne produkte: benzole, toluol, xolol, solventnafta, se olje, s rovin, askinasti naphthalin, karbolovni kistni smole, ole id. id.

Neljube dlake

po obrazu in životu sploh odstranjuje v 5 minutah zanesljivo brez bolečin in posledic

„Depilatorium Venus“

Cena 1 zavite Din 20—

P. n.

Cast mi je naznaniti, da sem odprl v svoji že nad 39 let obstoječi brivski dvorani na Dunajski cesti štev. 20 nasproti kavarne »Evropa« in postajališča mestne cestne železnice posebni oddelek

za damsko friziranje

s petimi kabinami in posebnim vhom, v katerih se bodo izvrševala na najmodernejši način vsa v damsko stroko spadajoča dela, kakor striženje dečje trizure (Bubikopi), česanje vseh modernih, historičnih, gledaliških in plesnih frizur, umivanje glave, manikiranje, masiranje, onduliranje in izdelovanje raznih lastnih izdelkov.

Ker sem si pridobil dobro pomožno osebje, sem uverjen, da bom vsem zahtevam najbolje zadostil. Vas navkljubne vabim, da me o priliki počastite z Vašim cenjenim obiskom, za kar se najtopleje priporočam in bilježim

z odličnim spoštovanjem

Engelbert Franchetti

friseur za gospode in dame

LJUBLJANA Dunajska cesta 20.

Gospodam	Damam
volnene vestje — gamaše	volnene nogavice iz najlona
— dokolenice — volnene	nejlje volne — jumperje
nogavice — trikot in usnjene rokavice	puloverje — trikot in usnjene rokavice

iz najfinejše izbire in po najnižjih cenah

T. Eger, Sv. Petra cesta št. 2

En gros Specijalna En detail

traovina vozitkov in koles

V zalogi kolesne opreme in igrače za otroke. Renoviranje koles, vozitkov in šivalnih strojev. Shranjevanje koles in motorjev čez zimo.

ZEMELROK OTON

Tržakova cesta-Glince Marjini trg 6

Javljamo tužno vest, da je naša srčno ljubljenka hči in sestra, gospodična

Julija Trobevšek

abs. II. letnika obrtne šole

danes dne 16. novembra po dolgem mučnem trpljenju preminula.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil v petek dne 18. novembra ob 10. uri izpred žalnega doma na pokopališču v Nevle.

Vrtilopisje pri Kamniku, dne 16. novembra 1927.

Žalujoči ostali.

Lakiraria na brizganje

ki zna samostojno brizgati vsake tvornice karoserij Mat. Reich & sin. Novi Sad Jugoslavija. Tam se sprejmejo tudi delavci za lesene karoserije.

„HUMANIK“

24-28

36-41

145.—

CELJE: Aleksandrova cesta 1

MARIBOR: Jos. Martinz, Gosposka ul. 15.

Zvitke

(role) za računske stroje, ček in kontrolne zvitke za blagajne vseh sistemov, ima vedno v zalogi

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/L. Telefon štev. 980. 49 6

Odvetnika

dr. Drago Marušič in dr. Viktor Vovk

sta se preselila s svojo pisarno in poslujeta v hiši nasproti dosedanje pisarne:

v Tavčarjevi ulici štev. 4

1 nadstropje

Velika trgovska hiša

s petimi trgovskimi lokali, v najprometnejši ulici Maribora

je naprodaj

po ugodni ceni. — Vprašati pisarno Dr. Orosel, Maribor Aleksandrova cesta.

Šo'am, uradom, pisarnam, gostilnam trgovinam itd.

priporočamo

sliko kralja Aleksandra

v velikosti 50x40 cm.

Izdelana je brezhibno v bakrotisku in velja komad le 8 Din. s poštino in ovojem vred 11 Din 50 para.

Naročila in denar pošljite na Knjigarno Tiskovne zadruga v Ljubljani, Prešernova ul. 54